

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
Narodna tiskarna, telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflöve ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka
Upravnistvo: Knaflöve ulice št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Epilog kazenski pravdi Mazelle.

Teden dni je preteklo, odkar je c. kr. kasacijski sodni dvor izpregovoril zadnjo besedo o tej senzaciji in za naše razmere preznačilni zadevi »Slovenec« pa molči kot zid! Isti Slovenec, ki je pred poldrugim letom s perfidno anonimno ovadbo celo stvar sprožil; isti »Slovenec«, čigar gospodarji in generali so mesece in mesece neumorno pritiskali ključke na poštnem ravnateljstvu v Testu, na državnem nadpravnistvu v Gradcu in naposled tudi na kasacijskem sodnem dvoru na Dunaju — se to v sedem dni, da bi gnutno in socialno ubili moža, ki se je drznil spraviti v nevarnost deželnohoborski mandat in s tem tudi deželno poglavarstvo naprednega uskoka Franja Sukljeja. In sedaj, ko je zadobil podlo obrekovan naprednjak Julij Mazelle po poldrugoletnem mukotrpnem loju sijajno zadoščenje, kar se izrečno registriralo celo najodličnejši dunajski dnevniki, sedaj postojak »Slovenec« nima niti tolike moralnega poguma, da bi vsaj v suhih besedah zabeležil razsodbo c. kr. kasacijskega sodnega dvora. Slaba oseba mu ne pusti do sapa

Osvetožni torej gospodi spomin! Sedmi dni pred deželnohoborskimi volitvami v Belokrajinu je »Slovenec« spadal ovadbo dozdevne zlorabe ne-
brzojavke dosegel. — bilo je to ob koncu meseca 1908 —, da je postojak »Slovenec« v velikem pokorščem klerikalnem megotem sramotno suspendiral c. kr. postarja Julija Mazelleja v Gradcu, ki je takrat nastopil z opravičenim upanjem na svojo zoper klerikalnega kandidata Sukljeja. In to na edino izpoved biva-
Mazellejeve odpraviteljice, ki je bila, da je Mazelle pred skoro štiriindesetimi leti bil protizakonito, za-
sebi v korist neke brzojavke. S takim in sličnimi sredstvi je bil Suklje zmagal. Toda to ni bilo klerikalno maščevalnost, ki bi uničila je bilo treba predzre-
ni prednjaka! Tako je zahtevala čista moralna. Gonja se je torej dosegla, doseglo se je, da je gra-
dsko nadpravnistvo zaukazalo ka-
sacijsko obtožbo zoper Mazelleja in da je dne 2. marca t. l. do porotne seje v Novem mestu. Na tej raz-

pravi dognala se je sijajno in na neovrgljiv način nedolžnost obtoženca in popolna lažljivost izpovedi kron-
ske priče obtožbe, poštne odpravitel-
jice B. B., kateri je bil sodni dvor že spočetka razprave iz tehničnih razlo-
gov odrekel čast prisege. Porotniki, med katerimi so bili tudi nemški Ko-
čevci, ki obtoženec že iz nacionalnih razlogov niso bili naklonjeni, in celo nekateri zagrizeni klerikalci, so obtoženca soglasno oprostil. To go-
vori cele knjige.

Toda klerikalna maščevalnost se ni mirovala. Takoj po razpravi je »Slovenec«, prevzemši vlogo držav-
nega pravdnika, pričel trdit, da se je na razpravi zgodila velikanska ničnost, ker se ni zapisgelo »priče« B. B. in da vsled tega še ni izprego-
vorjena zadnja beseda. V isti sapi pa je v svoji slepi jezi denunciral novo-
meške sodnike; češ, da so se drznili čestitati oproščenemu gospodu Ma-
zelleju! In zopet so se pritiskale ključ-
ke v nemškem Gradcu. Ne brez uspeha — kajti zaukazala se je v resnici vložitev ničnostne pritožbe in 14. t. m. vršila se je o tej pritožbi javna razprava na c. kr. kasacijskem sodnem dvoru, potem, ko se je stvar sumno dolgo vlekla. Gospoda dr. Susteršič in pl. Suklje menda že vesta zakaj.

Sodnemu dvoru je predsedoval senatni predsednik Zohar, sodniki so bili dvorni svetniki: Christof-
foletti, Friedel, Gabrieljevič in Schronbek. Generalno prokuraturo je zastopal dvorni svet-
nik in generalni advokat dr. Okre-
tič, zagovarjal pa je obtoženca dr. K. Triller. Po obširnem referatu poročevalca povzel je besedo zastop-
nik generalne prokurature, ki je ob-
splošno pozornosti izjavil, da gene-
ralna prokuratura ni v položaju za-
stupati to ničnostno pritožbo. Ako novomeško sodišče ni zapisgelo ta-
kzovane priče B. B., je postopalo po-
vsem korektno in zakonito, kajti, ako je govorila v preiskavi resnice, po-
tem je spadala tudi na zatožni klop, ni pa smela nastopiti kot priča; ako pa ni govorila resnice, potem o kaki ničnosti sodnega sklepa, s katerim se je odreklo tej priči prisege, ne mo-
re biti govora. To je bilo jedro teme-
jitih izjavljaj zastopnika generalne prokurature. Potem je še zagovarjal dr. Triller v daljšem govoru dokazo-
val, da je ničnostna pritožba vsesko-
zi neutemeljena, zlasti tudi zatega-

delj, ker se je B. B. na porotni raz-
pravi na neovrgljiv način dokazalo neresničnost njene izpovedi, tako, da bi bil Mazelle brezdomno soglasno oproščen tudi, če bi bila priča B. B. desetkrat prisegla. Na to je predsed-
nik sodišča po daljšem posvetovanju razglasil razsodbo, s katero se ni-
čnostna pritožba državnega pravdni-
štva zavrača kot neutemeljena. Raz-
logi razsodbe se v bistvu strinjajo z izjavami generalne prokurature in zagovornišva.

»Slovenec« pa molči in niti iz-
ida razprave ne izda svojim bral-
cem. Stara praksa: calumniare au-
dacter. No, bomo že mi skrbeli za to, da mu pega lopovskega ovadustva ne izgine raz lice, ne njemu in ne onim, ki stoje za njim. H koncu pa še par besedi na dva druga faktorja. Na c. kr. poštno ravnateljstvo in na c. kr. višje državno pravdnistvo v Gradcu! Kako misli prvo popraviti nad vse tendenciozno postopanje svojega komisarja? Sodimo, da uradna čast zahteva eklatantno zado-
ščenje težko obrekovanemu in kri-
vično osramočenemu postarju. — In kako opravičuje graško nadpravnis-
tvo svojo izredno gorečnost v sluča-
ju Mazelle? Pustimo milostno v stran vprašanje, je-li je bila na pod-
lagi že na sebi več kot sumnega pri-
čevanja odpraviteljice B. B. opravič-
ljiva tudi le obtožba. Toda na ves glas vprašamo: Kdo je naročil in do-
pustil naravnost — parlamentarnega izraza iščemo! — nelogično ničnost-
no pritožbo potem, ko je v deželi, kjer do neba pluskajo valovi nacio-
nalne in politične strasti, nacionalno in politično mešana porota soglas-
no prinala nedolžnost obtoženca? Če-
mu so se za dolge mesece podaljšale nezno-
sne duševne muke nedolžnega moža se tedaj, ko je moralo biti očit-
no tudi slepen, da se je v tem sluča-
ju skušalo udinjati justico za deko najnižji politični maščevalnosti! Ma-
ri je gospodi na graškem nadpravnis-
tvu v resnici z devetimi pečati za-
pečatena knjiga — avstrijski kazens-
ki zakon in proces! Tako trdi im-
plicito sodba kasacijskega sodnega dvora in zategadelj pravimo: V za-
služeni pokoj s takimi »juristi«, za-
kak, če bo enkrat izgubljena še vera v zavezane očje justice, potem bo iz-
gubljeno — vse.

In to je morala pravde Ma-
zelle.

Obmejni narodni delavci.

(Dopis iz gornje pesniške doline.)

I.

Veliki klerikalni grmovnik in neustrašeni junak je otreseš s svojih nog ljubljanski prah in osrečil s svo-
jo navzočnostjo gornjo pesniško do-
lino, ki se razteza v bližini jezikovne
meje na severo-zahodu Maribora.
Človek bi mislil, da je prišel v
lepe Slovenske gorice pomirjat svoje
razdražene živce. A kaj še! Pokorni
hlapec one mednarodne kaste, ki je
pred 12. stoletji poglala naš narod v
tisočletno nemško sužnost, tlačen
naslednikov tistih, ki so sovražniku
pomagali vzeti več kot tri četrtine
naše zemlje, in kateri še sedaj za ma-
le strankarske dobičke izdajajo naše
ljudstvo, je zasedel katoliško-narod-
no rosinanto in izkušal s svojim
strupenim peresem reševati — našo
mejo.

Kje je zbiral podatke, si lahko
mislite. »Moralnim degenerancem«
je jako dobro došel; zakaj znano je,
da bi se bilo nekaj nadljudi rado v
javnosti že davno maščevalo nad
svojimi političnimi nasprotniki, a
se tega niso osmeli storiti, ker imajo
preveč masla na glavi. Zdaj so
vendar lahko močili šibe v gnojnice
in jih izročili hlabremu kraljeviču,
da ngonobi zmagaj, ki so zatemnili
solnce njihove slave. In res, naj-
novejši rešitelj je začel mahati okrog
sebe tako hudo, da je nekaj farovške
gnojnice omadeževalo tudi potrpež-
ljivi papir, na katerem se tiska naj-
bolj resničeljubni slovenski časnik
— »Slovenec«.

Ignorirali bi duševne izrodke g.
T., ker osebe, ki so ga s svojimi poro-
čili speljale na led, ne morejo raz-
žaliti mirnega in poštenega človeka,
toda ker je slikal ljudi, ki so v istini
prava nesreča jezikovni meji, za na-
rodne mučenike, in ker je na-
padal napredno učiteljstvo in na-
predno časopisje sploh, je potrebno,
da se pokažejo Terseglavovi obmejni
narodni delavci v malo močnejši luči.
G. T., ako bi bili odprli svoje le-
pe oči in pogledali tudi naše kraje
izven župnišča in ako bi bili z na-
rodom kaj občevali, spoznati bi mo-
rali prave vzroke, zakaj na meji tako
hitro propadamo.

Toda zdi se, kakor da ste udar-
jeni s kurjo slepoto, saj niti bruna v

lastnem očesu ne vidite: vaša naj-
bližja sorodnica, ki učiteljuje v na-
ših obmejnih krajih, je tako katoli-
ško-narodna, da ni hotela delati niti
preizkušnje iz slovenščine in ne iz-
pregovori z lepa materinske besede.
S tem daje po »Slovenčevem« recep-
tu lep vzgled narodne zavednosti
ženskam dotičnega šolskega okoliša.

Da ste se pogovarjali z večjim
številom »moralnih degenerancev«
iz kmečkega stanu, bi bili izvedeli,
da ne marajo duhovnikov v prvi
vrsti radi tega, ker so njih pradedje
celih 1000 let jecali v duhovniški su-
žnosti. Naši vinorodni kraji so bili
namreč last raznih samostanov, a
narodov spomin ni tako slab kakor
marsikdo misli.

Nadalje bi vam ljudstvo odkri-
tosrečno povedalo, da ni liberalno uč-
iteljstvo krivo neuspehom duhovni-
ške politike, marveč nekateri izmed
»obmejnih delavcev« in njihovih pri-
vržencev. Ljudstvo v teh krajih jako
mnogo občeje v mestih in je zato na-
vajano gledati, poslušati ter tudi ma-
lo misliti. Razum tega je tukajšnje
prebivalstvo z malimi izjemami v
verskem oziru brezbržno, da, lahko
se reče, da smatra lepa večina bolj-
ših posestnikov duhovnike za nekaj
policijski organ, ki mora strašiti
hlapec, viničarje, dekle in otroke s
hudicem.

Kako naj potem v narodnem
oziru blagodejno vpliva na take ljudi
kaplan v slovenski obmejni župniji,
ki je lani meseca decembra daroval
za »Südmärker« 35. reči petinideset
kron! Se celo Velenenci so ga zasra-
movali.

Ali se naj mar družijo ljudje, s
kujimi nima sodnjaja nikdar opraviči,
z živinskimi tatovi?

Tudi nas je preklicano malo
»moralnih degenerancev«, ki bi sle-
po ubogali župnika, kateri je svoje-
mu sivolasemu očetu, kmetškemu de-
lavcu, poveril in zapravil par tež-
ko prisluznih stotakov ter ga nato
pogladil iz župnišča.

Vprašam, ni li oni popolna zve-
rina, ki bi čislal tistega obmejnega
župnika, kateri je pred malo leti pre-
klinjal na prižnici mrtvo kmetico, ki
ni drugega zakrivila, kakor da je ro-
dila najčilejšega in najspretnjšega
obmejnega narodnega delavca v na-
šem kotu.

Se li je mogoče čuditi, če ljudje
nimajo zaupanja do župnišča, kjer je

LISTEK.

Pravljica o izgubljeni želi.

Pisatelj Ivan Pogodin se je neke
zvečer vrnil zelo slabe volje na
dom, stanovanje. Luči ni prižgal,
ker se je v temi, ki se je globoka
noč zlivala k njemu skozi okno in
vseh kotov, težko zvrnil na
prezračen kanape.

Kaj tako nečuvno brezstidne-
ga, ali tako brezstidno nečuvne-
ga, ni pa še ni pripetilo, odkar sem
svetni proletarec. Vraga!

Skočil je pokonci, zagnal roke
sebo in zamotavil po zraku:

In zdaj sem sam!

O, jaz ničvrednež, o jaz podli su-
ga!

Tako, se mi zdi, pravi nekje Ha-
ha!

Sem li bojazljivec?

Kdo pravi, da sem mevža? Kdo
je bije? Kdo mi puli brado ter mi jo
v obraz? Kdo v nos me ščiplje
in dolži me laži košatih? Kdo si
ha! Ha!

Sedel je ter se neusmiljeno in
radno zasmejal svoji veliki bolečini.

Zakaj pisatelj Ivan Pogodin
se ni pripetilo kaj takega, odkar
nosil na venčani glavi kraljevo
sateljsko krono. Ni se še zgodilo,
kar se je zgrinjala slava pod nje-

govini nogami in je cvetel lovov na
njegovem temenu, da bi se bil tako
ponižal in padel tako globoko. Sam
sebi bi bil najrajši pljunil v obraz,
zakaj izgubil je vse spoštovanje do
svoje slavne osebe.

»Za vraga, za vraga, za vraga!«
Kričal je v svoji blazni bolečini,
se bil v čelo in si pulil lase.

Sramota je bila res velika.

Tisti večer se je zgodilo čudno
čudo. Ivan Pogodin namreč takrat še
ni poznal Klare, Janez Cesar še ni
bil zaljubljen v svojo kneeginjo, Ivan
Svetel še ni pil zarje na ljubljans-
kem polju na zdravje svoje Cilice in
Matija Glavar še ni častil svoje Ro-
že, in tako se je zgodilo, da so se vsi
štirje zastopniki leposlovne slave
znašli pri Angelu.

Ivan Pogodin je stopil v krmo,
kjer so že sedeli njegovi trije prija-
telji.

»Odkrijte se kralju!«

»Odkrijte se kralju!«

Tako je grmel pozdrav.

Ko se je Ivan Pogodin ozrl po
mizi, za katero so kraljevali njegovi
bratje, je samega strmenja poklek-
nil in se prekrižal. Zakaj, zagledal
je kot zlato žareč liter na mizi.

»Vsi božji hlapci mi pomagaj-
te!«

Globoko je vzdihnil in sedel.

»Predragi svat v gospodu,« ga
je poklical Matija, »kakšen svet si
prinesel? Ali še gnezdi krokarji

na sedemvrhi smreki ljubljanskega
mesta!«

»Še gnezdi!«

»Še gnezdi!« so ponovili, nag-
nili svoje glave in molčali.

»Zejen sem!« je nato zaupil Ivan
Pogodin z močnim glasom. In že se
je stegnulo troje rok ter mu ponudilo
kozarec.

»Kot poveš,« je govoril Janez
Cesar, »še gnezdi krokarji na ljub-
ljanski smreki. In zato še ni prišla
naša ura, ampak smo obsojeni na
vino in navezani na mizo, da sedimo
na rezanih stolčkih.«

»Zejen sem!« Se z močnejšim
glasom je zaupil Ivan Pogodin in na-
to pogledal kozarec na dno.
»Dragi brat v gospodu, ki si pri-
nesel blagoslovljeno žejo seboj, bla-
žen si, trikrat blažen, ali nas je zade-
la huda nesreča. Žejo smo izgubili in
vsak je obljubil zlat, na Dunaju ko-
vani cekin tistemu, ki jo najde in
nam prinese nazaj. Ali nikdo se še ni
oglasil do te ure. Blažen si in blaženi
tvoji otroci, ki jih še ni dalo morje,
ki jih še ni izvalila gora, ki jih še ni
rodila zemlja.«

In klonil je Ivan Svetel svojo
glavo ter molčal. Ivan Pogodin pa
je zaklel ter spregovoril:

»Istina, bog, huda vam prede.
Umreti, bratje, težko ni, izgubiti že-
jo, to boli. Ampak, meni se zdi, da
bom jaz zaslužil nocoj tri cesar-
ske cekine, zakaj, pri tej le priči vam
vrnem žejo.«

Izvelel je iz žepa papir s cesar-
sko podobno in jim ga pokazal. Oni
trije pa so žalostno odmajali z glavo.
Segel je drugič v žep in zakata-
lil srebrno petčeto. Zadel se je v ko-
zarec in čist žvenk je šel po izbi. Oni
trije pa so žalostno odmajali z glavo.

Nato je sedel Ivan Pogodin in
se zelo žalostno ozrl po svojih prija-
teljih. In ko je segel po kozarec ter
ga nesel k ustnim, ko je že omočil je-
zik z vinom, je nenadoma in z blede
grozo začutil, da je tudi on izgubil
žejo.

In tako so sedeli vsi štirje za-
lostni okoli zlatega litra.

Kmalu so se ločili in odšli z
bridko togo v srcu vsak na svoj dom.

In potem je Ivan Pogodin prise-
gel, da drugi dan izvrši veličastno
delo sebi in svojim otrokom v slavo.
A kaj je prisegel in kako se je to zo-
dilo, bomo izvedeli prihodnjič, če
bomo zdravi in veseli.

Pozdrav

novorazvitemu praporu »Ilirskega
Sokola« v Ilirski Bistrici za 22. veli-
ki srpan 1909.

Zložil: Joža Bekš.

Oj povelčan ta, ki Te je ustvaril,
vetrovom dal v oblast, da hrepeniš
naproti solncu, da bodiš in vodiš;
oblagodarjen, ki Te je podaril
nam, četi razkropljeni, da nam sodiš,
kje je propast in kje rešitve križ! —

Glej, jezik je šibak in preokoren,
da bi jecljal samo, kar zna sree,
ki misli, čuti, poje, vriska, joče —
in kakor val, ki trešči v breg uporen,
gnan od vetrov, sam sebi smrt za-
hoče —
tako bi Te pozdravljaj — govore . . .

Ne govor! Žar ognjeni iz srea naj
v pozdrav Ti vzplapola tja do neba,
moč naj teles Ti silnih dar žrtvuje,
od nas kot jeklo vsak značaj ima naj,
ki v ognju le od jekla se prekuje
in izvrši, kar zdrav razum mu da. —

Oči iskrenih, toda drznih tudi
naj Sokol varuje si prapor svoj,
vse, kar na smelo pot se mu zastavi,
naj brez omahovanja stre in zgrudi;
kar boja je nevedno, naj zadavi —
kdor vreden boja, temu — nož in boj!

Ob krstu, pobratimstvu zbrani svatje
prapora našega smo danes vsi;
zato s prisego tiho, a iskreno
si ponovimo vsi slovanski bratje:
ne ped nazaj, značajev ne v zameno
in če od vseh le eden še stoji!!

Ne bodi delo koncem nam jezika,
za narod naj planti nam v srcu žar!
Da lepa nam ostane domovina,
nas samih naj ne diči lavorika,
ker jo zasluži ona le edina:
zato na delo, spas! In vsem na zdar!

župnik poneverjal in zapravljal cerkveni denar?

Lažnjivi dopisi klerikalnih listov tudi ne bodo nemških priselencev poslovenili ali spreobrili narodnih odpadnikov; oni povzročajo v nasprotnih vrstah le razburjenost in željo po osveti. Tu navedem le en slučaj.

V Svečini so ustanovili posojilnico popolnoma na tihem, niti najbližji sosedje niso o tem ničesar vedeli. Par dni pozneje pa je zašumelo po Svečini kakor gotovo še nikdar, ko so v resnicoljubnih klerikalnih listih brali, da je bil ustanovitelj v grozni nevarnosti, češ, da so ga nameravali — ubiti. V resnici pa za znana uskoka niti pes ni povohal. — So li takšni možje narodni mučniki? Ne mučniki, pač pa narodni lažniki, narodna črna kuga!

Zanimivo je, kako hočejo nekateri »obmejni delavci« v črni suknji voditi ljudstvo. Takšen »voditelj« hoče biti neomejen gospodar in bog svoje župnije ter se obnaša neprijazno in arogantno napram ljudstvu, da je groza. Nbroj dokazov bi se lahko navedlo, toda naj zadostuje samo en slučaj.

Popolnoma na jezikovni meji je živila bogata vdova-veleposestnica L., ki je bila zavedna Slovenka in velika dobrotnica cerkve, ubožcev in — duhovnikov. Neko nedeljo gre k spovedi in k obhajilu. Ker se pa stariki ni bilo mogoče dovolj hitro preriti skozi gosto množico k altarju, jo je največji Treselagvor narodni mučnik glasno ozmerjal pred zbrano množico za staro babo ter je ni hotel obhajati. Blago ženo je to tako užalo, da je prepustila svojo krasno posestvo najbolj zagrozenemu nemškemu nacionalnem našega kota ter se preselila iz župnije.

Omeniti pa moram, da stoji tukajšnje ljudstvo na visoki stopinji družabne omike in sicer zaradi tega, ker je velik del naših najlepših posestev v rokah več ali manj izobraženih meščanov. Da ni ljudstvo »moralno degenerirano« kakor psuje »Slovenec« moralna veličina, dokazuje dejstvo, da so hudo delstva ravno v našem »brezverskem« kraju tako redka prikazana, da bi cela Avstrija ne rabila 5. reči pet okrožnih sodišč, če bi bili ljudje povsod tako mirni in pošteti, kakor so na pr. prebivalci župniji Sv. Križ. Sv. Jurij ob Pesnici. Svečina in Zg. Sv. Kunigunda; seveda moramo izvesti nekaj »uravnih nadljudi« in »narodnih mučnikov«. Lahko se reče, da se je lep del tukajšnjih pametnih ljudi otresele farizejske liguorianske morale in da se varuje hudega, ker je zlo grdo, in da dela dobro, ker so le dobra dela vredna človeka. Skoda le, da so malo preveč lahkoživi! Da pa znajo izvrstno »farbat« in kazati dvojno lice, temu se ni čuditi, je popolnoma naravno, ker je bilo ljudstvo čez tisoč let v — farovski sužnosti.

Nasprotno pa čislajo v teh krajih naprednega učitelja, najsihoda že nemški nacionalci ali slovenski naprednjaki, če le vestno izpolnjuje svoje dolžnosti v šoli in ako v javnosti korektno nastopa. In sreča je hotela, da deluje v gornjepesniškem kotu tudi slovensko učiteljstvo, ki je prišlo sicer iz pripravnice, leži T-u v želodcu, katero pa ima navzlic temu toliko družabne omike in toliko razvite močrane, da ne draži že itak močno razburjenega ljudstva z budalostmi in infamijami, kakor se to žalibog dogaja od onih nadljudi, ki so napolnili svoje lobanje z najvišjo učenostjo, a srea s čuvstvi satanske zlobnosti. Učiteljstvo ima radi mir-

nega nastopanja tudi precej vpliva in žanje za sejano ljubezen splošno ljubezen. Tu navedem le dva slučaja: neko narodno učiteljico, katero je vitežki g. T. blatil, ki deluje v najzagrizenejši nemško-nacionalni občini, imajo ljudje tako radi, da mnogokrat veliki narodni nasprotniki njej na ljubo slovensko govore; a takorekoč pred vratmi Maribora so soglasno izvolili v občinski odbor naprednega slovenskega nadučitelja, češ: »er ist ein freundlicher und vernünftiger Mann«.

Zato se pa svet nikar naj ne čudi, če liberalno učiteljstvo ne more sodelovati s Terseglavovimi narodnimi mučniki, ker niso tako brezvestni, da bi pljuvali v lastno skledo in vrhu tega še škodovali svojemu narodu.

Končno si slovenski pobeljeni grobovi naj nikar ne domišljujejo, da tukajšnje učiteljstvo ne ve, kaj se ima naš mili narod zahvaliti rimskega klerikalizmu v prejšnjih in sedanjih časih. Fremdes Gebiet!

II.

V prejšnjih vrstah so navedeni sedanji vzroki, zakaj na meji nazadujemo, z naslednjimi besedami pa hočemo navesti nekaj starejših vzrokov, zakaj je naš narod na meji propadel. Glavni vzrok je tisočletna duhovniška oblast nad našimi kraji. Duhovniki so gonili svojo rajo po božjih potih, a posvetni gospodje v boj. Smelo se sme trditi, da bi v teh krasnih krajih bilo domače ljudstvo trdnije, ako bi mu bili kedaj gospodovali Turčjani ali celjski grofje.

Premnogo so tukaj k hitremu germaniziranju pripomogli slovenski duhovniki sami. Ko so spoznali, da je ljudstvo po večini mašnikom nezaupno, jeli so vsiljevati klerikalne liste; ker pa ravno radi nezaupnosti niso mogli vsiljevati svojega »Leibjournala« — »Slovenskega Gospodarja«, so naročevali nemški klerikalni list »Sonntagsbote«, koji je imel do zadnjih let na meji med slovenskimi kmeti na stotine naročnikov; po nekod so ga naročali vsi kmetje, ki so znali nemško čitati. Če si takšnega moža vprašal, kdo mu je list oskrbel, dobil si vedno odgovor: »Župnik«. Kjer so se privadili nemškemu čitvu, tam navadno nočejo slovenskega lista prejemati niti zastoj.

Pa obmejni klerikalni politiki so delali račun brez krmarja. Navadili so kmeta nemškega branja, a naročniki so se le v malo slučajih navzeli »katoliškega«, pač pa skoraj vedno nemško-nacionalnega duha. In odkar imajo nemški agrarci svoja glasila, izginja odtod »Sonntagsbote« kakor kafa in na njegovo mesto stopajo agrarni listi »Landbote«, po nekod celo »Marburger Zeitung« in »Stajerec«. — »Die Geister, die ich rief, die werd ich nimmer loss«.

Se večje zlo, kakor prevelika strankarska strast, je bila nesposobnost večine »obmejnih delavcev«. O socialnih potrebah in o pomočih za njih rešitev niso imeli pojma; mislili so, da je narod rešen, če je kmet brezvoljen tercijal. Zato je slovenski kmet, ki je bil zvest pristaš svojega župnika, lažil z njim po božjih potih, tratil po cele tedne čas na misionih, plačeval procesije in maše zoper točo, ogenj, peronospero, trtno uš in druge nadloge. Čakal je na božjo pomoč, toda pomagano je bilo samo »voditeljem dobrega ljudstva« ali po T-u »narodnim mučnikom«. Sosednji Nemec pa dobro pozna pregovor: »Pomagaš si sam, in Bog ti pomore«. Čeravno je zelo pobožen, hodi vendar rajši ogledovat vzorna posestva, nego romarske cerkve. Zato pa tudi ni

čudno, da Nemec lepo izhaja na posestvu, ki Slovenca baje ni moglo rediti.

III.

Da širša javnost spozna, kako delujejo nekateri obmejni delavci ter narodni mučniki in kako resnicoljuben poročevalec je g. T., bodem dokazala laži in zavijanja, ki so nagromadena samo v 4. odstavku članka »Obmejni delavci« v 181. številki »Slovenca«.

Tu popisuje g. T. razmere v nekem prijaznem kraju na ogrojeni meji, ali bolje rečeno, udriha po tamšnjem učiteljstvu.

Ali res, da bi bil nadučitelj zaverovan v »Narod« in da uverja ljudi povsod okoli, kako se za narod trudi, da se je skromni mož proti komu hvalil s svojim narodnim delom. Če more T-ov zavajalec to dokazati, mu učiteljstvo za pol leta preskrbi vse njegove otroke.

Nesramna laž je tudi, da je nadučitelj pri občinskih volitvah župnika izdal in volil narodne nasprotnike. Izdajalec je pač župnik. Ko je ta namreč prišel v isti kraj, ga je nadučitelj prosil, da bi se medsebojno podpirala. V začetku je še šlo; a če nima župnik preslabega spomina, se bode spomnil, da je nadučitelj v obraz povedal, da noče skupno delovati in 15 mesecev pred volitvijo je celo novo učiteljico odražal od nje. Ker je tudi ljudstvo vedno razburjal s svojo nadutostjo in neotesanostjo, sta se morala ločiti. Pred občinsko volitvijo ni niti naznanil imena svojih kandidatov. Bilo ga je sram, ker je volil dva svoja hinavca, enega Nemca in najhujšega Stajercijanca v občini. Nadučitelj ni hotel z župnikom demonstrirati in je oddal svoj glas kandidatom, ki so stari šolski prijatelji in ki so dobili pet šestih glasov.

Iz trte je izvita trditve, da je volil nadučitelj nasprotnike in postal občinski tajnik. Naš župan uraduje sam in le včasih, kadar se mu nakičijo pisanja, mu pomaga, a zato ni vzel vinarja nagrade.

Nadalje je liguoriansko zavijanje, da je nadučitelj govoril na grobu umrlega župana v nemško - nacionalnem duhu. Na željo občinskega odbora se je poslovil od rajnika, ki je bil sicer njegov osebni nasprotnik, a vedno dejanski prijatelj šole in učiteljstva in izvrsten gospodar občine. Vsem govoru se ni izpregovorila beseda »deutsch«, marveč je slikal zasluge umrlega za šolo, občino, okraj in obitelj in tudi omenil, da je bil veren sin svojega naroda ter da imajo njegovi rojaki vzrok, zalovati ob njegovem grobu. Župnik seveda ni respektiral veličanstva smrti, kar javno je kazal svoje veselje, da je preminul njegov nasprotnik in se je obnašal tako netaktno in surovo, da ni veliko manjkalo, da ga niso kmetje z bati naučili, kako se mora obnašati povodom smrti najprijubljenejšega moža občine. Ker bi jih bil za svojo brezobraznost skoraj izkupil in ker je s svojim nesramnim nastopom kot »narodnjak« spravljaj naš narod ob pošteno ime, je seveda po g. T-u naroden »mučenik«.

Potem govori, da se je nadučitelj zvezel z renegati, da bi strmo glasil župnika in mu odjedel v fari ves upliv in ugled tega gospoda in navede tudi vzroke.

Da pa zamore »Slovenec« nadučitelja močneje udariti, mi izdam tajnost, da čita razven »Stajerec« še dva nemška dnevnika in dva strokovna lista.

Rodbina tega »Veslovenca« pa si ravno g. T. vzame lahko za vzgled.

Višek nesramnosti pa je, da je g. T. napadel jako narodno učiteljico, ki je slučajno posejala nemško učiteljšče v Mariboru. Kar se tiče njenega znanja iz slovenščine, ga lahko zagotovim, da je bolj zmožna materinega jezika, nego obe učiteljici, ki sta v najlepši rodbinski zvezi z g. T-om. Jezi ga tudi, da je omenjena gospica stanovsko zavedna in da vsled tega z nadučiteljem prav dobro izhaja. Vemo, kam pes tace moli. Punca je fletna, pa noče biti udana T-ovemu informatorju, kakor živahna B-ova, katere ljubezenski roman se je končal pred porotniki. Da, da, z izvestnih pripravnic prihaja material, ki nima smisla za ideale in bolečine nekaterih »narodnih mučnikov«.

Neresnično je tudi poročilo o učenem jeziku in o nemških katekizmihi na ljudski šoli »prijaznega kraja«. Slovenščina je učni predmet v I. in II. razredu, a tudi še v III. razredu je nekaj slovenskega pouka. Nemških katekizmov ni bilo na šoli nikdar, razen če je katerega s seboj prinesel učenec, ki se je tja preselil iz katerega nemškega kraja, kar se pa le redkokdaj prigodi. Pred štirimi leti sta imela le dva dečka nemški katekizmi, ne pa polovica učencev. Da je T-ov informator tista dva katekizma odpravil, tudi ni preveč trpel, ker sta ju fanta sama odnesla v mesto. Z nemškimi katekizmi si toraj ni pridobil mučeniškega venca.

Kdor je pazno sledil dosedanjim izvajanjem, bode spoznal, da učiteljstvo ne more prostovoljno zahajati v cerkev, ampak se le udeležuje solarskih maš.

Podla laž, vredna T-ovega informatorja, pa je, da je nadučitelj še na dan cesarjevega jubileja preprečil, da bi bila šolska maša. Župnik je namreč hotel, da mora šolski vodja prositi za cesarsko mašo; ker pa ta ni hotel župnika prositi, naj stori svojo moralno dolžnost, ni bilo jubilejne maše in se je samo v šoli vršila lepa slavnost, katere se je udeležil cvet prebivalstva vse župnije in mnogo staršev šolske mladine. Posledica župnikove trme je bila, spoznanje prebivalstva, da se največji praznik lahko dostojno praznuje tudi brez fanatičnega duhovnika.

Zlobno obrekovanje je tudi, da je nadučitelj pri državnozbornih volitvah agitiral s plakati z besedilom: »Sram ga bodi, kdor voli morileca!« Tega mu ni bilo treba nikdar storiti, ker tistega, kogar predlaga »narodni mučnik«, ne voli itak ogromna večina.

Končno pa še z Vami, g. T., odkrito besedo! Pišete, da je vzrok postopanja liberalnega obmejne učiteljskega pomanjkanje vsakršnega idealizma. Zapomnite si, da poznamo dela naših klerikalcev in da se iz njihovih sebičnih dejanj jako lepo zrcali njihov »idealizem«. Toda, zapomnite si, da žive tudi ob jezikovni meji učitelji in učiteljice, ki so v istini tako idealni, da raje poginejo gladu, nego bi se za kos najboljšega kruha prodali najbolj kruti in najbolj sebični mednarodni organizaciji.

Obmejni učiteljica.

Op. uredništva: Ker so uredništvu osebne razmere v gornji pesniški dolini neznane, prepustamo odgovornost za ta dopis dopisnici.

Odkod grozi Slovincem največja nevarnost?

Slovenski narodnosti in katoliški veri ne preti več nevarnost od Nemcev in njihovih bojnih društev,

od naseljevanja nemških protestantov v obmejnih krajih, temuč edino nevarna časnica in večni blaginji Slovincem je — naša obrambna družba sv. Cirila in Metoda. Tako pišejo dan za dnevom »Slovenec«, »Straža«, »Mir« in drugo katoliško časopisje.

Ali je vredno, da se nad takim pobratimstvom klerikalnih brezdomincev razburjamo? Ne! Se zabavali bi se, ako bi imeli v našem narodu same zrele ljudi, ki znajo misliti s svojimi možgani. Taki ljudje bi na prvi hip spoznali, da je vsa ostudna pisava klerikalnih časopisov izliv onemoglosti, besne maščevalnosti, ker družba sv. Cirila in Metoda tudi brez klerikalcev vrši svoje apostolsko delo ter se razvija tudi gmotno uprav sijajno za naše razmere.

Nalašč rabim besedo »apostolsko delo«, ker je tako nazival pred leti ugleden duhovnik delovanje naše šolske družbe v posebni knjižici. Naševal je blagonsno delovanje družbe ter vzkliknil: »Mar ni družba sv. Cirila in Metoda ravno apostolska družba?« Nadalje pravi: »V dejanju pokaži, da tvoja vera, tvoja ljubezen do zapuščenih bratov ni mrtva. Vedi, da »kdor za svoje domače ne skrbi, zatajil je vero in je hujski od nevernika.« Zato pristopi k družbi sv. Cirila in Metoda.

In danes? Dasi družba ni krenila z začetne poti, dasi deluje danes, kakor pred 25 leti nesebično in nepristransko, le za rešitev slovenske narodnosti napadajo in grdi jo najhujsje — nasledniki sv. Cirila in Metoda.

Rekel sem, da je skoraj zabavno, kako si ti katoliški apahi (izraz sem dobil v »Slovenca«) v svoji slepi strasti protislovijo. Tako je »Straža« že tedne pred glavno skupščino na Jesenicah napadala družbo ter pisala: »Z družbo sv. Cirila in Metoda zasledujejo liberalci svoj strankarske koristi, zato je tudi nočejo več dati iz rok. Ne naenkrat, ampak polagoma bodo izginile šolske sestre, zmernejši učitelji itd. Napadanje zaključuje: »Sedaj so naša pota prosta, nastopimo jih pogumno!« Tako lo-povsko pisavo imenuje menda klerikalci »lepe opomine«, ker je »Straža« po glavni skupščini nadaljevala napade z uvodom: »Do lepega opominjevanja otrpjenost srece imeti je greh zoper sv. Duha.« Nadalje hinavsko jadikuje, da bi bilo v Ciril - Metodovi družbi najbolj potrebno sodelovanje vseh strank. Kdo pa je bil prvi in je se proti skupnemu sodelovanju? Klerikalci! Na skupščini v Bohinjski Bistrici se je dosegla reforma v vodstvu le v toliko, da je prišlo tudi nekaj agilnih naprednih moči do besede in dela, a ostali so še v odboru 4 duhovniki, ki pa so razum enega polagoma obrnili družbi hrbet, odstopili, se leta niso zanjo brigali, da, nekateri so ji naravnost uasprotovali. In vendar ni vodstvo ničesar sprejmenilo na prvotnem programu. Še danes ima v spremenjenih pravilih versko, narodno vzgojo, še vedno je večina učnih moči na zavodih šolskih sester.

Kdo ima otrpjenost srece in vsled tega greh zoper sv. Duha, povedal nam je nedavno na shodu družbin potovalni učitelj. Obiskal je duhovnika, ki je bil na papirju še vedno predsednik podružnice ter ga vljudo prosil, naj skliče občni zbor. Dasi ga je opozarjal, kako so Nemci složni v svojih bojnih društvih, da celo katoliški in protestantovski pastor govorita na skupnih shodih o potrebi »Schulvereina«, se je ta olikani duhovnik začel dreti ter pokazal druž-

(Dalje v prilogi).

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.
(Dalje.)

Stari Kržinar se je z roko udaril po čelu. Da mu ni prišlo prej na misel, da zna biti gospa Terezija vzrok dvoboju! Sam sebi se je zdaj čudil, da je prej mislil na vse mogoče in nemogoče žene, samo ne na ono, ki jo sam usiljuje svojemu sinu za nevesto.

Gospa Terezija je začela pripovedovati na dolgo in široko, kako je Mihael na večeru pri baronu Benalji pozabil na ples, za kateri jo je angažiral, kako ga je našla zatopljenega v pogovor z baronico Renato in kako mu je pošteno povedala svoje mnenje.

»Mihael me je tako razžalil, da mu tega ne morem odpustiti,« je končala gospa Terezija svoje pripovedovanje. Razžalil me je dvakrat zaporedoma in vsled tega tudi nisem hotela sprejeti njegovega opravičevanja. Zdad se pa bojim, da je iz tega nastal med Lenardom in Mihaelom prepir, ki se je končal z dvobojem.«

Kržinar je pazno poslušal dolgo historijo gospe Terezije. Ko je bila končana, je bil stari gospod trdno prepričan, da gospa Terezija ni vzrok dvoboju. Čudil se je sam temu spoznanju, a priznal si je vendar, da bi se Mihael zaradi te zgovorne,

okrogle, zabavne in bogate vdove z nikomur ne prekal. In še trdnjeje je bil prepričan, da je samo Renata mogla biti vzrok dvoboju.

»Zaradi obnašanja Mihaelovega Vas prosim tudi jaz odpustčanja,« je rekel gospe Tereziji. »Čim bo mogel zapustiti hišo, pride se osebno prosit odpustčanja, da je pozabil na povabilo, na večerjo in na ples. To je res neodpustljivo vedenje.«

»Ah, kaj, saj sem Mihaelu že odpustila,« je koketno zavzdihnila gospa Terezija. »Jezilo me je, da me je Mihael zanemaril zaradi baronice Renate — a zdaj sem vsa obupana, če sem morda jaz vzrok nesrečnemu dvoboju...«

»To se pojasni že v prihodnjih dneh, milostiva gospa,« je menil Kržinar. »Saj tako stvar ne more ostati tajna. Sicer pa bom porabil ves svoj vpliv pri Mihaelu, naj si zopet pridobi Vašo milost in Vašo naklonjenost.«

»O — če sam tega ne želi, potem ga ni treba prav nič siliti —« se je pikro oglasila gospa Terezija.

»Ne bodite tako kruti,« je smehljaje rekel Kržinar. »Mihael se kesa, Mihael Vas ima zelo rad...«

»Naj mi to pove iz lastnega nagiba.«

»Saj to hoče in jaz se Vam zahvaljujem, da ste mi dovolili vas obiskati.«

Stari Kržinar in gospa Terezija sta bila enako zadovoljna s tem po-

govorom. Terezija, ker je menila, da bo Kržinar zdaj smatral njo za vzrok dvoboja, Kržinar pa, ker je poravnal prepir med Terezijo in Mihaelom, kar je v njem vzbudilo novo upanje, da se Mihael le oženi s Terezijo.

»Pri vseh svojih napakah je le pametna ženska,« je rekel sam pri sebi. »Nekoliko domišljava in koketna, a drugače razumna. Če jo vzame Mihael, bodeta imela zdrave otroke in mu bo z združenim bogastvom lahko pomagalo do sijajne kariere...«

Najljubše kratkočasje starega Kržinarja je bilo ugihati, kaj lahko postanejo njegovi vnuki, kako slavo in čast bodo mogli pridobiti njegovega imenu. Kadar je začel o tem razmišljati je pozabil na vse drugo.

Tudi ta dan se je posvečal temu razmišljanju, a neprestano se mu je vsiljevala pri tem podoba baronice Renate. Usiljevala se mu je tako, da je nehote priznal, kako moč ima Renata celo nad njim in je začel pojmovati, zakaj se Mihael ne more ločiti od nje. Prišel je končno do spoznanja, da mora enkrat govoriti odkritosrčno besedo z Renato in še tisti dan jo je obiskal. Dobrodošla preteveza mu je bila, da se ni udeležil večera pri baronu Benalji, onega nesrečnega večera, na katerem se je Mihael spopadel z Lenardom.

Ko se je baronici Renati z izbranimi besedami zahvaljeval za povabilo ter obžaloval, da se ni mogel udeležiti tega večera, o katerem je

slišal toliko lepega, ga je Renata ostro prekinila.

»Kako morete govoriti take brezpomembne vsakdanjosti, ko leži tudi pri Vas doma eden ranjencev teh nesrečnih dvobojev. Povejte mi raje, zakaj teh dvobojev niste preprečili. Vaša dolžnost je bila, da to storite in da preprečite to klanje.«

Stari Kržinar je v tem trenutku izgubil vso svojo običajno prevdarnost. Tako hudo so ga zadele te besede.

»Milostiva, se je ljutil. »Vaše besede so trde in krivične. Častnega boja ne smete imenovati klanja, Vi posebno ne.«

»Zakaj ravno jaz ne?«

»Vi ne, milostiva! Morda se motim, ali če poznam kot oče svojega sina, potem smem reči, da se je dvoboj zgodil zaradi Vas.«

»Kako morete kaj takega trditi? Kdo more to reči? Kdo Vam je to povedal.«

»Na moje čast, milostiva baronica, nihče mi ni rekel ne besedice. Nihče na svetu!«

»Kako se potem upate...«

»Ker ste edina žena pod božjim solncem, za katero bi se dal moj sin, če treba, na kose razsekati.«

»Ni mogoče — ni mogoče —« Renata je bila vsa iz sebe. »Nikdar ne bom verjela —«

»Milostiva gospa, moj sin Mihael Kržinar je poštenjak,« je rekel stari zdaj mirno, a s ponosom. »Moj

sin ve, kaj ima storiti in ne bo nikdar niti meni, niti nikomur drugemu povedal, v kaki zvezi ste Vi z njegovim dvobojem. Toda jaz poznam svojega sina, jaz mu vidim na dno duše in sem uganil, da morate Vi biti v kaki zvezi z dvobojem. Povedal mi je Mihael le to, da je zaslužil Lenarda pri prisluškovanju, ga zgrabil za vrat in ga razžalil. Lenard je na to pozval na dvoboj. To je vse, kar vem.«

»In iz tega sklepate, da sem jaz vzrok dvoboju?«

»Milostiva baronica — vem, da Vam ni nič za mojega sina, vem, da ste dama, ki je vzvišena nad vsak najmanjši dvom, ali tega vendar ne bode te tajili, da Vas Mihael ljubi. Ker Vas ljubi, imate tudi vpliv nanj. Glejte, milostiva, moj sin je moja sreča in moj ponos. Moja žalost pa je, da je zaljubljen v Vas, v ženo drugega moža. Ta ljubezen ga uničuje. Porabite svoj vpliv na Mihaela v njegovo korist; iztrgajte iz njegovega srca vsako upanje, prepričajte ga, da je njegova ljubezen do Vas blaznost, ali me razumete?«

Renata je razumela, le predobro je razumela. Srec se ji je krčilo, a vendar je premagala svojo bolest.

»Razumem Vas,« je rekla, »in storila bom vse, kar bo v mojih močeh, da izpolnim Vašo željo.«

»Hvala Vam, milostiva,« je dejal Kržinar, »nikdar Vam ne bom nehal biti hvaležen.«

binemu zastopniku vrata. Priljubljeni smo hrupek govorniku, ki je rekel, da je omenjeni duhovnik s tem obsojil verskonarodno vzgojo, delovanje šolskih sester, katehetov itd. na družinskih tavidih.

Pa tudi na Koroškem, kjer sedaj zdihujejo, da jim je bila odbita roka v skupno delovanje, se družbinemu zastopniku ni godilo dosti bolje. Neki duhovnik je vpričo domačih mladeničev dal družbinemu zastopniku po navduševalnem govoru roko v objubo, da oživi podružnico. Komaj pa je zastopnik odšel, se je začel norčevati iz družbe ter jo dolžiti nepoštenosti. To pripovedovanje je zbudilo v nas vseh navzočih nepopisno ogorčenje.

Vrhunec podlosti pa je dosegel »Slovenec« s svojim člankom: »Ciril-Metodova družba in Svobodna Misa«. Kakor je pri »Slovencu« sploh hinavščina doma, si je tudi ta članek dal podpisati »Goriški«, dasi ga je spisal član uredništva, ki je le v toliko »Goriški«, da je prebil nekaj časa v goriški bogoslovniški odločki, da pisaril dekletom svinjska pisma. In ta »Goriški« pozna Goriško tako slabo, da kliče: »Tudi mi Goričani se z veseljem pridružujemo misli, naj bi si čimprej osnovali obrambno organizacijo, v kateri bo imel vsak pošten in značilen Slovenec pristop.« Ni mu torej znano, da imajo kerkalni Slovenci na Goriškem že davno svoje obrambno društvo »Solski dom«, a voditelji so pametnejši ter pustijo Ciril-Metodovo družbo v miru, kakor tudi družba pusti v miru »Solski dom«, ker je za oba dela dovolj.

Na druge podlosti v »Slovencu« menda ni vredno odgovarjati, kdor pozna strupeno srce »Goriškega«. Zaključujem z besedami, ki jih je zapisal v obrambo Ciril-Metodove družbe ob njeni desetletnici sedanjí kranjski dekan A. Kolbar v koledarju: »Oče, odpusti jim, četudi vedo, kaj delajo!«

Parlamentarni položaj.

Novi davčni projekti.

Dunaj, 20. avgusta. Finančni minister se peča z novimi davčnimi projekti, predvsem bi rad še bolj zvišal osebo dohodarino v najvišjih vrstah, in sicer od 5 na 6, da, celo na 7 do 8 odstotkov. Velike težave bodo najbrže z zvišanjem pristojbin, ki so v Avstriji že sedaj zelo visoke. Govorijo se tudi o davku na luksuz. Dohodki iz davka na vžigalnice bi prinesli kvečjemu 20 milijonov.

Ministrske konference.

Dunaj, 20. avgusta. Danes dopoldne je imel sejo ožji ministrski odbor, ki ima v rokah priprave za zasedanje češkega deželnega zbora; na tej seji je sklepalo o podrobnostih glede konference v svinjo češko-nemškega sporazumljenja. Na konferenco, ki bo na Dunaju, bodo povabljene vse stranke češkega deželnega zbora. Kdaj se bo konferenca vršila, še ni določeno.

Češko - nemški sporazum.

Dunaj, 20. avgusta. Vlada bo stopila pred Čehe in Nemce s programom sporazuma, kateri naj bi v prvi vrsti omogočil zasedanje češkega deželnega zbora. Predvsem je tu vprašanje razdelitve deželnooborbiških mest, vladu jih misli povišati od 8 na 10; od dveh novih referentov bi dobili Čehi enega in Nemci enega. Vazno je vprašanje razdelitve deželnooborbiških mest po gotovem narodnostnem ključu. Stvar se bo teško dala rešiti, ker bi Nemci radi imeli več mest, Čehi pa ne bodo hoteli dati iz rok tega, kar jim gre. Dalje je rešiti jezikovno vprašanje. Vlada hoče priti s predlogom o razdelitvi dežele v okrožja. Čehi zahtevajo, da se ves kompleks češko - nemških jezikovnih vprašanj reši v češki deželni zbornici.

Proti nemškim nasilstvom.

Praga, 20. avgusta. Deželna zveza čeških trgovskih gremijev je izdala na češko trgovstvo poziv, da naj z ozirom na dogodke na Dunaju in na Nizje Avstrijskem bojkotira dunajske firme. Da bi poziv ne bil konfisciran, so ga stilizirali tako, da nima državni pravdnik v njem nobene točke, katere bi se oprijel.

Francija.

Pariz, 20. avgusta. Briand hoče sprejeti zopet v državno službo tiste poštne uradnike, ki so bili svoj čas zaradi stavke odpušteni; pristajati bivšega ministrskega predsednika Clemenceaua mu to zelo zamierijo. Tudi v republikanskih krogih se Briandova namera ne odobrava. Ako ravno Millerand zagotavlja, da ne bo sprejel vseh, se vendar splošno sodi, da bodo do zopetne otvoritve zbornice vsi odpušteni poštni uradniki zopet sprejeti.

Kreta.

Carigrad, 20. avgusta. Grški odgovor na turško spomenico je došel danes. Iz odgovora je razvidno, da želi Grška Turčijo zadovoljiti. Predvsem izreka odgovor obžalovanja, da Turčija vkljub prvemu odgo-

voru vztraja na svojih pritožbah glede Krete. Grška sama obžaluje bolj ko kdo drugi ono gibanje in si prizadeva Turčijo olajšati delo. Turčija sama je že prej večkrat izjavila, da je stališče Grške glede Krete popolnoma korektno. Tudi v bodoče bo Grška popolnoma ugodila vsem zahtevam vlastij - pokroviteljice.

Carigrad, 20. avgusta. Turčija bo odgovorila v soboto. Zagotavlja se, da je grška spomenica razpršila vse govorce o vojni.

Turčija.

Carigrad, 20. avgusta. Predzadnji ministrski svet je sklenil, priznati naslov »kralj Bolgarov« za kralja Ferdinanda.

Stavke.

Bruselj, 20. avgusta. Posestniki belgijskih rudokopov izjavljajo v listih, da prej ko slej odklanjajo osemurni delavnik, ker bi to baje pomenilo katastrofo za kapital, ki je v rudokopih investiran. Vsed tega agitira generalni svet delavskestranske za splošno stavko belgijskih rudarjev za zimo.

Reka, 20. avgusta. Danes zjutraj so stopili vsi uslužbenci električne železnice Matulji - Volosko - Opatica - Lovran v stavko, ker se doslej še ni ugodilo njih zahtevam, stavljenim že v različnih spomenicah.

Stockholm, 20. avgusta. Položaj stavke je neizpremenjen. Tukaj in v bližini Gotenburga so bile demonstracije proti stavkokazom, ki pa niso imele nevarnega lica.

Stockholm, 20. avgusta. Odbor nesocialistične švedske delavske zveze je poslal članom okrožnico, v kateri pravi, da za sedanjih spremembnih razmer ne more več odobravati stavke. Pozivlja torej člane, po možnosti dne 23. t. m. zopet stopiti v delo.

Dopisi.

Iz Boh. Bistrice.

»Domoljub« št. 29 z dne 22. julija je prinesel med gorenjskimi novicami dopis iz Srednje vasi v Bohinju, v katerem se zaletava v nekega »zakotnega liberalnega advokata« na Bohinjski Bistrici in mu očita pritožbo proti občinskim volitvam, ki so se zares izvršile ne po avstrijski postavi, ampak po klerikalni nesramnosti, a vkljub temu jih je e. kr. deželna vlada potrdila! Tiste vrstice v »Domoljubu« je napisal neki kopirniški pastir, ki pase svojega merkača večnoma v Ukancih, v Srednji vasi in na Boh. Bistrici in po planinah poleg dvonožnih ovčic. Kar se tiče očitanja, da ima »zakotni liberalni advokat« premalo paragrafov v glavi, ne odgovarjamo nič drugega, ko da se veliko lepše vidijo poljevi oslini v podobi paragrafa na suknji kopirniškega pastirja, ki navadno rad poje svojo pesemco: Oh, kje bom jemal, oh, kje bom jemal, da bom tebi dajal itd. — Bohinji napreduje, zato se imajo Bohinjeci v prvi vrsti zahvaliti gosp. dr. Krisperju, ki se z vso vnemo in močjo briga za povzdigo tujskega prometa v vseh ozirih, po njega zaslugi smo dobili novo kopalnico, ki je res bilo skrajno potrebno. Hvala mu za trud! — Društvo »Sokol« počasi napreduje, brez bratske pomoči. — »Marijine device« in »devičnjaki« so legli k večnemu pokoju, »ceinglet« jim je odzvonil; tako se bo tudi kmalo zgodilo s »Čuki«, kakor hitro bo zmanjkalo runde gratis - mokrine (evčika) v konsumu in pri gosp. Iv. Markežu, ki je tako sladak in omtljiv, da kmet kar po 252 K zgubi od samega veselja. — V šoli na Boh. Bistrici se ravna prav po klerikalnem receptu, državni pravdnik ima opraviti že v drugo zaradi pretepa otrok. Bog zna, ali bo tega že konec in če bo kaj kazni? — Utonil je dne 15. t. m. na Nomenju železniški delavec, ki je bil pravoslavne vere in ta revez je bil pokopan šele 18. t. m. ob 5. uri popoldne. Tega delavca niso hoteli, ali ga po cerkvenih predpisih niso smeli naši duhovniki pokopati, akoravno so bili večkrat naprošeni. Kasneje pa, ko je na brzojavno prošnjo dospel iz Trsta pravoslavni duhovnik brezplačno v njegovem siromašnega delavca, se je ponudil tudi tudi naš gosp. župnik za pokop, a bilo je že prepozno. Tovariši in sorodniki utopljenega so bili že vsi obupani, da ga bodo morali pokopati nekam na gmajno sami. Zato so vzeli stvar v roke liberalni železniški uradniki in gosp. A. Pretnar, ki so skrbeli za prihod pravoslavnega duhovnika, kateri je izvršil ganljivo ta pogreb, tako, da so naši ljudje, ki so se v začetku hoteli posmehovati, na zadnje bili vsi do srca ganjeni, bolj kakor navadno pri naših pogrebi. Prisrčna zahvala vsem udeležencem pogreba, posebno pa gosp. postajenačelniku z Nomenja in gosp. aspirantu Berberoviću, ki so tudi največ skrbeli, da se je revez dostojno pokopal. Ko bi utopljeni bil kak plemeniti bogataš, bilo bi pač izostalo veliko truda glede pogreba. Pre-

govor pravi: brez masti se težko vozi!

Izredni odbor
narodno - napredne stranke
opozarja še enkrat na

SHOD
kmečkih zaupnikov

ki bo
v nedeljo, dne 22. t. m.

ob 10. uri dopoldne
v velikih dvorani
„Mesnega doma“.

Ker se bo na shodu govorilo le o kmetijskih zadevah, upamo, da se ga bodo udeležili vsi vabljeni

Nevzdržljiv vstop ni dovoljen.
Jzvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. avgusta.

+ Občinski svet ljubljanski ima v ponedeljek, dne 23. avgusta ob 6. popoldne izredno sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila predsedstva in poročilo o dopisu županovem glede ustanovitve in razpisa služb za osobe pri snujanju se mestni zastavljalnici oddaji zidarskih, klesarskih in tesarskih del pri zgradbi nove državne obrtne šole; o nasvetu mestne ga magistrata glede obnovitve obločnice za mestno cestno razsvetljavo in samostalni predlog občinskega svetnika Matije Rothla glede pridobitve in ohranitve rimskega zidovja »Na Mirji« v ozadju nove c. kr. državne obrtne šole.

+ Naglost deželnega odbora. V deželnem zboru kranjskem dne 16. januarja t. l. je poslanec Ciril Pirc predlagal resolucijo zaradi krajevnih napisov in tabel. Kakor znano, je vlada po septembrskih dogodkih začela preganjati one občine, ki so odstranile dvojezične table. Predlog poslanca Pirea je bil v dež. zboru sprejet. Naročilo, katero je dež. zbor dal dež. odboru, je bilo nujno, a deželni odbor je dobljeno naročilo izpolnil — 19. avgusta. Rabil je torej celih sedem mesecev, predno je storil svojo dolžnost. To dolžnost je slabo izpolnil, pač zaradi zveze z nemškutariji. Deželni odbor je namreč izvršil naročilo dež. zbora na ta način, da je postal deželni vladni jako površno utemeljen dopis, v katerem vladi »v blagohotno uvaževanje« naznanja, kako stališče zavzema glede krajevnih napisov. Prav kakor bi smel dež. odbor kako drugo stališče zavzeti, kot je je določil dež. zbor na predlog poslanca Pirea. Najlepše pri tem klavnem dopisu pa je, da hočejo klerikaleci z njim še reklamati zase in za svoje narodnjaštvo, dočim so le in še s prav kislim obrazom storili samo to, v kar so jih prisilili napredni poslanci, po svojem govoriku Cirilu Pircu.

+ Zakaj je deželni odbor zlorabil svojo oblast ter mestni občini ljubljanski prepovedal prodati dve parceli starega vojaškega skladišča? Tako vprašuje sedaj vsa Ljubljana, kajti da je prepoved deželnega odbora popolnoma nezakonita, da je deželni odbor s to prepovedjo na škandalozen način prelomil postavlo, to smo jasno dokazali in s svojimi dokazi klerikalcem kar sapo zaprli. »Rdeči prapor« je mnenja, da je deželni odbor izdal to prepoved iz same hudobije, da hoče namreč nagajati napredni stranki s tem, da dela škodo občini in prebivalstvu. Hudobija je ena poglavitnih lastnosti naših klerikalcev in gotovo igra hudobija tudi pri tej prepovedi veliko vlogo. Še večjo pa igra oseba dobičkarja in osebno koristolovstva. Pomisliti je treba, da je hotel »Union« klerikalno podjetje in da ima lakomni škof Jeglič največ delnic tega hotela. Če bi bila kreditna banka zidala na svetu starega vojaškega oskrbovališča veliko palačo, bi bila v njej napravila tudi hotel. Ta hotel bi bil lepši, modernjši in na boljšem mestu, kakor je »Union«, delal bi bil torej »Union« nekoliko konkurence in te konkurence so se klerikaleci znebili na ta način, da je javna oblast, kakor je dež. odbor, v korist klerikalnih žepov onemogočila stavbo »Kreditne banke. Pa še nekaj drugega je imelo na zakonolomstvo deželnega odbora svoj vpliv. Škofova svakinja je lastnica onega poslopja, kjer je sedaj nastanjena »Kreditna banka«. Škofova svakinja bi to hišo rada seveda z velikim dobičkom obesila »Kreditni banki«. Dokler je bilo upati, da se zida »Kreditna banka« svojo palačo na Dunajski cesti, seveda ni hotela nič slišati o nakupu hiše škofove svakinje. Zdaj je dež. odbor s svojo prepovedjo prisilil na pomoč tudi škofovi svakinji in prav lahko je mogo-

če, da bomoral »Kreditna banka« mače kmete, če je sploh ta vnema kdaj eksistirala. Koliko bi bilo tu treba popraviti in nadomestiti — to da princip, da je vsakdo sebi najbližji, se postavlja na glavo, ker dr. Šusteršič tako želi. Mi ne moremo razumeti, kako more napadati dr. Šusteršič, kateri se ima zahvaliti za svojo politično kariero samo ženjalnemu cerkvenemu knezu kardinalu Misiji, zavoljo odkupa bosanskih kmetov konservativnega slovanskega finančnega ministra in ga hoče celo vreči. Ako ta ponesrečeni napad ni tudi obrnjen proti kroni! Torej krščansko in patrijotično mišljenje do — preklica. In k temu surov, prostaki ton. Ena okolščina ga sicer oprošča: dosedanja praksa v ožji domačiji! Oster ton, blatenje osebne časti političnega nasprotnika je edino Šusteršičeva zasluga. In kako si upa Š. tako nekrščanski Bilinskega prijematí zaradi Lanzjeve oduške banke, dočim na napade drž. posl. Hribarja z dne 20. junija t. l. zaradi provizij pri »Ljudski posojilnici«, čije ravnatelj je dr. Šusteršič, ni dal odgovora? Zakaj drugače vsemogočni diktator, kateri tripi poleg sebe le bregopojne kimovce in poriva na stran skušene somišljenike, ni odgovoril na očitek parlamentarnih laži (Bienertthova prezidijalna izjava dne 8. julija)?

+ Klerikaleci med sabo. Že dolgo je znano, da je nespretna politika dr. Šusteršiča in dr. Kreka razdelila klerikalce v dve skupini in da je edinstvo med klerikalci samo še navidezna ter se vzdržuje samo s terorizmom. Zdaj je ta razdor našel že tudi glasnega izraza v klerikalnem »Grazer Volksblattu«, ki je vedno zvesto stal na strani kranjskim klerikalcem, je izšel iz klerikalnih vrst članek, ki je vzbudil občno senzacijo in je vredno, da se tudi naši čitatelji z njim seznani. V članku je rečeno:

»Z velikim nezadovoljstvom zasledujem vabanke politiko načelnika slovenske ljudske stranke in z menoj velika množica inteligentnih somišljenikov slov. krščanske stranke. Že pogostoma sem hotel prijeto pero v roke, toda zmiraj me je zadrževala misel, da ni v interesu stranke (pač pa stvari), da razkrinkam Šusteršičevo, v najvišji meri osebno politiko, kajti on je še zmiraj meročajni vodja in načelnik državnozborškega Šusteršič - kluba. V ostalem pa je bil tudi — vsaj doslej — hud pregrešek, ako se ni priznalo vsakega neuspeha za velik uspeh. Toda izjava dr. Šusteršičeva v listu »Zeit«, ki je njegovo osebno glasilo? — k akciji prof. Glombinjskega me sili, da se zatečem k vašemu uredništvu, zaabiti bodo nekatere vrstice v »Volksblattu« o resničnem mišljenju našega dobrega krščanskega ljudstva končale samomorilno zagrajevalno politiko ene same osebe. Jaz mislim in verujem, da niso še vsi generali drugače dobro organizirane stranke slepi. Ali pa so v merodajnih krogih res že mnenja, da naj se zaleti cela čreda z vodnikom vred v prepad! Obstrukcija, odpoved pri splošnem avstrijskem katoliškem shodu, ultranacionalno delovanje narodno škoro brezposelnega vodje, ki je nastalo čez noč — vse to pa le zaradi tega, ker se ni nasitilo že bolehole čistilnosti enega posameznika! — Gotovo ni res, kakor se je poročalo »Reichspost«, da množice volilcev odobravajo obstrukcije; sicer res ne more eden ali drugi vodja zaradi naklonjenosti dr. Šusteršiča javno obstrukcije obsojati, toda velika večina s strahom zasleduje manjšanje ugleda stranke pri visokih krogih in centralnih uradih zaradi justamentnega tiranja nesrečne politike. — Pa k Šusteršičevim izjavi v »Zeit«, ki pomenja novi »obrat«. Za delazmožnost državnega zbora stavi tri pogoje: 1. delovanje češkega deželnega zbora; 2. zadovoljivo rešitev kmečkega vprašanja v Bosni; 3. ureditev vprašanja glede italijanske pravne fakultete. Zadovoljivo rešitev teh vprašanj bi si le želeli v patrijotično-avstrijskem duhu in gotovo se bode za njo potrudila Bienertthova vlada tudi brez Šusteršičevih nasvetov. Gotovo pa bodo stranke skrbjele za to, da bodo nesebično v interesu in koristi parlamenta, kakor tudi države in narodov, ki v tej državi stanujejo, sodelovale. Pravimo nesebično, to je predpogoj vseh predpogojev, tudi onih, katere je stavljal predsednik Šusteršičevega kluba. Nočemo preiskovati, ali misli predsednik takozvane slovenske »konservativne« stranke resno z omenjenimi tremi pogoji, kajti ravno prva točka glede delovanja češkega deželnega zbora leži popolnoma izven njegovega delokroga, to tembolj, ker smo imeli priliko opaziti, da so vedeli češki poslanci s skoraj ljubosumno pazljivostjo sami čuvati agende češkega deželnega zbora in niso dali besede niti lastnim izven-češkim rojakom. Nasprotno, mi se bojimo samo enega: Vsi ti glavni pogoji za delazmožnost parlamenta se morejo le izpolniti potom pomirjevalne akcije osrednje vlade in če so stranke zares dobre volje; poleg glavnih pogojev pa se lahko stavijo stranski pogoji, ki so tvorili motiv omenjenih glavnih pogojev in pa obstrukcije. Upamo, da se ne bomo napakačno razumeli — ali vendar? Odkrito priznamo, da imamo pred očmi ministrski stolec, na katerega bi rad sedel dr. Šusteršič in čast tajnega svetnika bi bila plačilo za odkup bosanskih kmetov. Pri nas je ravno kmetstvo ljudstvo pri razpravi o bosanskem kmečkem vprašanju z začudenjem konstatiralo, da dr. Šusteršič ne kaže ene vneme, katero je ravno sedaj čas v tako obilni meri Bošnjakom poavtili, tudi za do-

Upi, katere je stavljal Misija na svojega protežiranca, katerega je upeljal v najvišjih krogih, se ne izpolnjujejo... Sedaj se je bati, da je vrhunec (strankine moči) vsled korupcije v konservativnem taboru (principi postranska, kričanje in prazne besede glavna stvar) in vsled pridnega, smotrnega dela nasprotnikov, katerega odlikuje stvarno znanje, že preokračeno, to tembolj, ker so nekvalificirani napadi na vero v nasprotnem časopisju zginili in inserira celo dr. Šusteršič svojo pisarno v ateističnem »Slovenskem Narodu«. Kratkomo: stranka na Kranjskem si bode morala izvoliti boljšega vodjo, kateremu bo ležala na srcu stvar in ničesar drugega. Po še nekaterih krepkih napadih na Šusteršiča in zagovoru Bienertthove vlade sklepa članek: Z žalostjo opazamo, da hočejo hoditi Hribar, Ploj in tovariši po lastnih potih izven diktature in terorizma Šusteršičeve stranke. »Slovenec« je začel zadnje dni nervozno delati za edinstvo med jugoslovanskimi kluboma. — Drugače pa v teh razmerah ne more postati — samo reformatio in capite et membris more pomagati.

Podučeni in značilen je ta članek na vsak način, že ker daje vpogled v razmere, ki so zavladale v klerikalni stranki, ali motil bi se, kdor bi iz teh simptomov sklepal, da se bo v klerikalni stranki kaj izpremenilo. Dr. Šusteršič ima na svoji strani škofa in dr. Kreka in dokler bo imel ta dva najmočnejša faktorja v klerikalni stranki na svoji strani, bo lahko prav mirno spal.

+ Klerikalna zadrúžna zveza in njen svetovnoznani knjigovodski tečaj. Čast komur čast! Zadrúžna zveza jo zasluži v pravem pomenu besede. Knjigovodski tečaj, ki ga je priredila pretečni teden, razvnel je celo z ravnotežja padlo tetko »Ljubljankank«, za katero je takoj pripeljal »Slovenec«, ki je najbrže to poročilo od nje preplonkal; sicer je pa toliko časa previdno molčal ter potrpečljivo čakal, kdaj se kdo oglasi s kako pohvalo. Prepričani smo, da bi bilo v drugem slučaju uredništvo »Slovenca« o ti veliki dobroti, ki jo je storila zadrúžna zveza svojim obiskovalcem tečaja, previdno molčalo. — Ta regimenten tečaj je trajal celih — strmite — 5 dni. Po teh petih dneh pehanja za knjigovodsko učenostjo so prišli prej knjigovodstva docela nezmožni kaplani, frančiškani in bogaboječji učitelji kot mojstri v tej stroki na dan in bodo odslej imeli revizorji »zadrúžne zmede« svoja hrbitišča zdajno razbremenjena, ker jim bo pri prihodnjih revizijah konstatirati le to, da so klerikalne zadrúge v knjigovodstvu vzor vsem drugim, in pa, kar je še posebno povdarjati, da bodo po deželi klerikalni bankirji rasli kakor gobe po dežju. — Uspeh 5dnevnega tečaja je bil ta, da so bili udeleženci tečaja zmučeni, kakor bi bili mlatili všenice, v resnici pa je bila prazna slama. Curljalo je baje od njih, ko so drli čez strn in drn za predavateljem ter z mrzlično hitrostjo ujete številke vpisovali v napake kolone. Vzeli so dva slučaja, kakor je pripovedoval neki učitelj; poslovanje konsuma in poslovanje hranilnice, pri obeh so jim profesorju sestavili bilance s končno zgubo, kar je posebno značilno za zvezo, ki najbrže zgubo smatra za ideal vsakemu klerikalnemu zavodu. — Kaj bo rekel Mahr k tej konkurenci, visi še v zraku, eno pa lahko rečemo že danes, da mi klerikalcem tega napredka nismo nevoščljivi in le želimo, da se tečaj vsaj še za dva dneva skrajša, da na ta način zadrúžna zveza napravi vsaj dva tečaja na teden, ter da bodo tako prišli slomkarji hitro do postranskega zaslužka, saj deželni odbor za zviša-

nje učiteljskih plač tako ne misli ničesar storiti. Priporočamo pa zadrugi zvezi, da te reveže, ki nosijo v Ljubljano svoje možgane na tezalnico, primerno subvencionira, sicer ne bo zguba v bilancah le na papirju ampak občutna zgruba tudi v žepih lovec na nevarne številke. — Da se ta rekord, ki ga je dosegla zadruga sveda s tem tečajem ovekov, so se udeleženci na vrtu »Uniona« dali primerno slikati in radovedni smo, v koliko so se spremenili obrazi prihodnjih borzijanov.

+ **Blazen fanatizem.** Kdor hoče vedeti, kaj je blazen fanatizem, naj vzame v roko četrtkovega »Slovenca« in bere divje izbruhe njegovih urednikov v rubriki »Naši nasprotniki.« Kar se tu bere, presega vse meje. Govor je le o Sokolih, in katere je škofov list zadnji čas jel spuščati vso gnojnico, kolikor je premore peklenška hudobnost podivjanih ljudi. »Slovenec« piše tu med drugim, da sta v St. Vidu 9. t. m. zjutraj ležala v kroju na telovadnici od prejšnjega dne pijana dva Sokola, ki sta tako smrčala, da se je splašil vol mimovozečega se kmeta, da sokolstvo ne more narodno - vzgojno vplivati na mladino, da sokolski naraščaj pozno pomoči na svojih zbirališčih tako glasno preklinja, kvanta in se obnaša kot Huroci, da mora človeka zazeblati v dno duše ob pogledu na tako mladino, naj se Sokoli na svoje izlete vozijo v vozeh, kakor jih imajo Istrijanci, ki jesih okoli prodajajo, da so med Sokoli najbolj divji ljudje, ki jedo tudi surovo meso (!), da jim morajo potem zdravnik izpirati želodce, da so Sokoli na neki večerji ob veselici snedli po osem porcijonov, da so na neki veselici plesali le s starimi liberalkami, ker ni bilo nobene deklice na ples, da napadajo s kolom »Čuke«, da je neki klerikalni fant moral v bolnišnico vsled rane, ki so mu jo prizadejali Sokoli itd. itd. Tako se piše o Sokolih v »Slovenec«. In kaj je nam tega? Povedan je v zadnjem stavku omenjene rubrike, namreč da bi se vzbudilo sovraštvo ljudstva do Sokolov, ki naj se mu pristudijo! Zato umazan namen so dobra vsa umazana sredstva in kakor vidimo, jih imajo pri »Slovenec« vedno dovolj na razpolago. Ker se vsaka čukarija tako kislno obnese, dočim so sokolske prireditve, posebno pa telovadba, vzorne, ker se čukarstvo ne more in ne zna povsopeti, sokolstvo pa z vidnimi koraki napreduje, zato je strah na jeza v klerikalnih kolovodjih in zato tako pisarjenje, sramotjenje, zaničevanje in vničevanje. Sokolom je treba vzeti ugled in čast, ki ju uživajo pri ljudstvu, potem bo čukarstvo uspevalo! Preje Sokoli niso bili take propalice, dokler ni bilo klerikalne »telovadne« organizacije. »Slovenec« jih je pustil pri miru, ob nič se ni spotikal. Lani in letos je pa vse potrebno psovjanja in grdenja, kar se ne imenuje »čuka«. Sokolski naraščaj se primerja z morilec in roparji, člani sami pa so divjaki, ki jedo surovo meso (škoda da ne jedo »Slovenec«, da bi jim najbolj teknil klerikalne krače)! — Tak boj zoper sokolsko sokolstvo je ostuden do skrajnosti! Nizko je moral pasti človek, da si more izmisliti take peklenške hudobije! Tak boj se bo vjedel sam in klerikalci sami ga bodo še bridko obžalovali. Mi obžalujemo samo, da se med Slovenci najdemo ljudje, ki so tako podivjani, da kaj takega spisejo. Sokolom pa kličemo: Ne zmenite se niti najmanj na sramotenje in podle laži od strani klerikalnih listov! Vaše delo naj pokaže ljudem, kako nizkotni ljudje so tisti, ki vas blatijo v slepi strasti in sovražstvu le zato, ker niste klerikalci. Klerikalno vpitje je znak, da ste na pravi poti k vzvišenim ciljem! — Seveda je pričakovati, da vse »Slovenec«v pisanje o Sokolih zagleda beli dan v drugi njegovi izdaji — v »Grazer Tagblattu«, »Deutsche Wacht« in »Marburger Zeitung«. Živela ta štiriperesna detelja!

+ **Kakšna praksa je to?** Odgovorni urednik našega lista je te dni dobil od tukajšnjega deželnega sodišča priporočilno pismo s slovenskim naslovom. Ko ga je odprl, je našel v njem nemški sklep višjega deželnega sodišča v Gradcu. Ljubljansko deželno sodišče je torej zvito pod slovenskim kuvertom usililo slovenski stranki nemški sklep, o katerem je vedelo, da ga sicer odgovorni urednik ne sprejme pod nobenim pogojem. To je impertinentno postopanje proti kateremu protestujemo z vso odločnostjo. Ako pošiljate slovenski stranki, kar je docela protizakonito, nemške sklepe po pošti, ne slepite jo s slovenskim naslovom na kuvertu, ker ji s tem jemljete možnost in pristojno jo pravico, da nemške sklepe zavrne!

+ **Zanimiva poročna razprava** bo v četrtek dne 2. septembra. Naš list namreč toži radi razžaljenja časti klerikalni župan in poštari Dominik Rudolf iz Črnega vrha pri Idriji. Na obtožni klopi pa bo sedel tožitelj Dominik Rudolf, ker nastopi naš list dokaz resnice za svoje trditve. Nastopila bo dolga vrsta prič, ki bodo dokazale, da tožitelj Dominik Rudolf ni takšno nedolžno jagnje, kakršnega se dela.

+ **Klerikalci na Gajevi slavnosti** v Krapini niso bili zastopani. A ker so šli na to slavnost zastopniki narodno - napredne stranke brez Lampetovega in Terseglovovega dovoljenja, je »Slovenec« sedaj kar zelen od zavisti in razliva svoj žol po tistih Slovencih, ki so bili toli smeli, da so se te slavnosti udeležili. Najprvo se je spravil na župana Hribarja ter ga skušal z lažnjivimi poročili pred javnostjo ponižati. To se mu ni posrečilo, ker so mu takoj posvetili, kakor je zaslužil, hrvatski listi na čelu jim »Obzor«. Ker je glasilu klerikalno - nemškutarske zveze »Nemškutarju« ali, kakor se pri krivici imenuje, »Slovenec« pri Hribarju izpodletelo, se je v četrtek obregnil na dr. Novaka očitač mu, da je na Gajevi slavnosti govoril »zaspano«. Z glasilom nemškutarske »Kranjske šparkske« se ne bomo prerekli, navajamo tu samo, kako piše »Hrvatska Sloboda«, glasilu dr. Mile Starčevića, in »Dom«, glasilu hrvatske kmetijske stranke, torej lista, ki se jima gotovo ne more očitati liberalizma. Imenovana lista piše tako doslovno: »Najbolje so govorili Slovenci dr. Plešić in dr. Novak. Radost ih je bila pogledati, a milina poslušati.« — Torej jezik za zobmi, klerikalni peresarji!

+ **Kakšni so klerikalni svetniki trgovinske zbornice?** Eden glavnih klerikalnih stebrov v trgovinski in obrtni zbornici je krojač Globevnik. Seveda se mož čuti silno visokega in mogočnega, odkar je po naključju zlezal v trgovinsko zbornico. Nihče mu ne sme ugovarjati, ako on kaj trdi ali odredi; če mu kdo vendarle ugovarja, potrkava bahavo na prsi, čes, »jaz sem zbornični svetnik Globevnik, tako mora biti in nič drugače.« In gorje tistemu, ki bi se potem ne uklonil njegovi volji! Takoj mu da čuti moč svoje pesti. Tako je storil tudi z mizarskim mojstrom g. Rakovcem. Ker ni hotel storiti to, kar mu je on — velemožni Globevnik veleval, ga je jel obdelovati s pestmi s tako silo, da mu je izbil zob. Mogočni gospod Globevnik so pač mislili, da je osebam njihove vrste dovoljeno vse in da zanje ne veljajo nobeni zakoni. No, g. Rakovec je bil drugega mnenja. Šel je k sodišču in je vložil proti Globevniku tožbo. Pri obravnavi v četrtek je bil sodnik tako nezasišno krivičen, da se kratko malo ni hotel ozirati na visoko dostojanstvo zborničnega svetnika Globevnika. Brez pardona ga je obsodil v 48urni zapor ter odredil, da ima obsojenec plačati tožitelju za imo 20 K, na stroških pa 22 kron. Mož bo torej šel jest ričet. Dober tek, velemožni g. svetnik!

+ **Sikana vladnih slug.** Snoči prišel je povodom konfiskacije »Slovenskega Naroda« vladni policijski sluga v gostilno k Zabukovu na Bregu ter osorno zahteval po listu, čes, da je konfisciran. List je ležal na mizi ter reče gostilničarica: Presim, tam-le je, kar vzemite. Sluga pa je menda hotel, da mu naj list prinese na krožnik, ter ponovno zahteval list, da si mu je ležal pred nosom. Videč, da gostilničarica »njegovu milost« neče »pedenati« je šel, pustivši list, čes, da bode ovadil. Vprašamo tukaj državnega funkcionarja, odkad in po kateri postavi so gostilničarji sluge policijskih slug? Take šikane si davkoplačevalci kratkoma prepovedujemo, državno pravdnitvo pa naj nakupi nekaj iztisov »Olikanega Slovenca« in naj ga razdeli med sluga. —

+ **Kako sodijo Nemci, kadar so med sabo.** Prijatelj našega lista nam piše: Danes ob 1. uri po noči sem bil pri odprtem oknu svojegastanovanja na Sv. Jakoba trgu moten v spanju vsled silno glasnega pogovora v nemščini. Bilo je več oseb skupaj in sodil sem, da morajo biti to tuje. Ko pridejo mimo okna nekoliko postoje in reče nekdo: »Die in Krain, respektive in Laibach geboren sind und deutsch sein wollen, sind Schufte.« Pogovarjali so se potem še o raznih rečeh pa nisem vsega razumel.

+ **Čistega, pristnega, polnokrvnega Nemca** hoče napraviti celjska »Vahtarica« iz šostanjskega Hansa Woschnagga. Učitelj Aistrich je zadel celjske nemškutarje v dno srca, ko je njihovega prijatelju Woschnaggu v obraz povedal, da je renegat. Najbrž je hotel s svojim očitanjem tudi celjskim posili-Nemcem povedati, da so renegati, odpadniki. Zato ga »Vahtarica« napada z izrazi, kakršnih so zmoini samo celjski pouličnjaki. Toda vkljub vsemu zmerjanju ostane dejstvo, da je bil kot učenec meščanske šole v Celju vpisan Woschnagg za Slovenca. — Težko bo iz zamorca napraviti belokozca!

+ **Obrekovanje Slovencev.** Zadržne čase je bilo v nemških listih dvakrat čitati, da so Slovenci pod Karavankami na Koroškem napadli nemške turiste. Vse je bilo očividno

zlagano, zakaj sedaj poročajo iz Celovca nemškim listom, da je stvar že naznanjena deželni vladi, da oblasti izvedo imena — ne napadalec — temveč turistov. Celu oblastim se zdi verjetnejše, da so bili zločinci dotični nemški turisti. Mi pa, ki poznamo slovenskega kmeta na Koroškem, ki se do tal klanja, ako ga kdo le nemško nagovori, smo popolnoma uverjeni, da so zločinstvo obrekovanja zakrivali nemški turisti, in sicer ne domači, ker ti dobro poznajo narodno nezavednost koroških Slovencev, temuč Nemci iz rajha, ki berejo roparske romane o kranjskih Slovencih ter so hoteli s svojo bujno fantazijo te izmišljene romane še pomnožiti.

+ **Iz učiteljske službe.** Nadučiteljem so imenovani: učitelj Josip Petrič v Česnjici za Stopiče, učitelj Josip Bregar v Spod. Šiški za Zgor. Sisko, učitelj Fran Lokar v Dobličah za Hrušico in učitelj Josip Mihelič na Selu za St. Lovrenc. Definitivni so postali: učitelj Alojzij Koprivec v Robu, Fran Lončar v Rakitni, Ana Vauken v Bučki in Emilija Vouk na Raki. Prestavljeni so: nadučitelj Al. Marok in učiteljica Marija Marok iz Hinj v Doleno Nemško vas, Josip Tavželj iz Čemšenika v Radomlje, Marija pl. Kleinmayer iz Horjula v Šmartno pri Kranju, Ivan Premelč iz St. Jerneja v Veliki Trn, Amalija Tome iz Sv. Križa pri Litiji v Žalno in Marija Benedek s Planine v Kranjsko goro. Začasno sta vpokojena nadučitelj Josip Windisch v Lienfeldu in učiteljica Ana Fabjan v Semiču. — Krajni šolski svet v Krškem je imenoval bivšo prov. učiteljico Ano Golli v Boštajnu za provizorično učiteljico v Šmarjeti in učiteljskega kandidata Karla Povha za provizoričnega učitelja v Leskovcu.

+ **Prelat Ivan Rozman.** Kako je bil ranji prel, ki je bil res vzor duhovnika in se ni mešaval v politične borbe, priljubljen pri vseh faranih šentjakobskih brez razlike političnega mišljenja, kaže najbolj dejstvo, da se je spontano pojavila želja, naj se položi na krsto v imenu faranov v eno in naj se priobči v obeh dnevnih večji parte. Potrebno sveto v ta namen složili so skupno pripadniki obeh strank v nekaj trenutkih. Rajni župnik je bil pač pravičen proti vsem ter rad podpiral razna potrebna društva, med njimi osobito gospodarsko napredno društvo za St. Jakobski okraj, — za to pa je tudi užival spoštovanje vseh in vsakega.

+ **Družbi sv. Cirila in Metoda** je daroval mestni župnik v Trnovem g. Ivan Vrhovnik mesto venca na krsto umrlega g. prelata Ivane Rozmana 10 K. Najiskrenjša zahvala!

+ **Odgovorni narednik.** Te dni je prinesel sodni sluga v naše uredništvo pozivnico, v kateri se kliče »G. N. N. odgovornega narednika »Slov. Naroda« za pričo k garnizijskemu sodišču. — Ker v pozivnici ni bilo navedenega prav — nobenega imena in ker v našem uredništvu tudi ni nobenega »feldwebela«, smo pozivnico z vso vljudnostjo zavrnili. Vidi se, da gospoda pri vojakih res misli, da ima pred sabo same »feldwebela«.

+ **Obrtnikove tožbe.** Kaj je zrok propadanju obrtnega stanu in kako bi se dalo temu od pomoči, o tem razmotriva neki obrtnik tako-le: Velika nesreča za obrtnika so naročniki, ki neredno plačujejo obroke, ali celo ničesar ne plačajo. Taki ljudje hodijo pokonec kakor bogataši, ubog obrtnik pa strada z družino vred. Ker je malo obrtnikov, ki bi bili denarno dobro podprti, mora velika večina jemati pri svojem založniku vse potrebščine na upanje. Obrtnik obljubljuje, da bo poravnal svoj dolg, ko sam dobi plačilo za izgotovljeno delo. Ker pa mnogokrat niti sam ne more dobiti, plačila, kako naj potem poravnal dolg pri svojem založniku? Potem pridejo še drugi stroški: davki, stanarina, morda tudi bolezen. Obrtniku je obupati, pomoči ni od nikoder! Pride rubežen, in obrtnik je uničen. Zgubi veselje do dela, v obupu se loti zganja, propada sam in njegova družina fizično in moralno. Ali ni nobene rešitve ubogemu obrtniku? Da, je, toda samo in edino v samopomoči. Bila bi sicer dolžnost države, da skrbí in da štiti svoje državljane, toda od te strani obrtnikom ni mnogo pričakovati. Država pač skrbí za vsak zavoj tobaka, za vsako tobacno rastlino, da se ne presadi na tuj vrt, toda za tiste, ki plačujejo državni davek, za tiste ona presneto malo skrbí. Po mojem mnenju je naša rešitev samo v samopomoči in bi prišli do zaželenega cilja na sledeči način. Vsi obrtniki enega okraja naj bi se zdinili v obrtno zadrugo. Zadruga bi določila rok, v katerem mora biti vsak obrtnik za svoje delo plačan. Ako bi dovolil obrtnik svojemu odjemalcu daljši rok, kakor bi se v zadruzi sklenilo, potem se ga kaznuje z denarno globo, ki pride v zadrugo blagajno. Ako obrtnik od kakega naročnika na noben način ne more do-

biti plačila, potem dobi od zadruge primerno odškodnino. Na ta način bi se vsaj nekoliko prišlo v okom propadanju obrtnega stanu. — Sicer naj pa obrtniki, ki jim je kaj ležečena blagostanju skupnega obrtništva, svetujejo, ako morejo, kaj boljše!

+ **III. preizkušnja za pomagalec »Zadruge mizarjev«** Ljubljana, Spod. Šiška, Vič in Glince vršila se je 9. avgusta t. l. v prostorih c. k. obrtne šole v Ljubljani. Preizkušnje se je udeležilo 6 miarskih vajencev, katero so razum enega, ki bode preizkušnjo ponavljal, vsi z dobrim uspehom prestali. S tem so si pridobili naslov »pomagalec«. Prihodnja preizkušnja se vrši meseca novembra t. l. Vsa pojasnila daje načelnik zadruge gosp. Ferdo Primožič.

+ **Kolinska tovarna kavinih primesi** v Kolinu je poslala potom poštno-hranilnišnega urada tri čke na tri ljubljanske trgovce. Ljubljana je bila označena na čekih s českim imenom »Lublaň«. Tovarna pa je dobila čke nazaj s pripombo, da »Lublaň« ne eksistira v Avstriji.

+ **Narodna knjigarna**, združena s trgovino s papirjem, s pisalnimi in risalnimi potrebščinami se je preselila v Prešernove ulice v Perlesovo hišo in je danes otvorila svojo novo prodajalno. Priporočamo »Narodno knjigarno« vsemu narodnemu občinstvu kar najtopleje.

+ **Novo narodno podjetje** je »Kranjska tovarna za umetni kamen in cementne izdelke« — podjetje za betonske naprave. V tej stroki so doslej imeli Nemci in Italijani pravi monopol na Slovenskem. Nova tovarna, ki bo izdelovala vse v to stroko spadajoča dela, bo stala nasproti artiljerijske vojašnice, kjer se že zidava tovarniško poslopje.

+ **Knjižnica »Nar. delavske organizacije v Ljubljani«** se v kratkem času otvori. Delavstvo, ki rado posega po knjigah, a ne more trošiti za nje, je pokazalo mnogo zanimanja za to velevažno svojo pridobitev. Zlasti Mladeniški naraščaj »N. D. O.« kaj marljivo povprašuje po knjigah. Zato apeliramo na vse one kroge, ki imajo vse polno knjig, ki se ne čitajo, pač pa praše po policah, da bi nam blagovolili nakazati nekaj knjig, posebno če so pripovedne, ali pa poučne vsebine. Kdor misli kaj darovati, naj po dopisnici sporoči uradu »N. D. O.« Dunajska cesta 6. I.

+ **Slovensko javnost** opozarjamo ponovno na novoustanovljeno Kolinsko tovarno za kavne primesi v Ljubljani, katere izdelki po svoji izvrstni kakovosti prekašajo vse podobne nemške izdelke, ki se v slovenskih zavrtkih vsiljujejo slovenskim odjemalcem. Naj torej vsaka zavedna gospodinja dobro pazi na vsak zavitek cikorijske, ki ga kupi ter odločno zahteva v vsaki trgovini samo Kolinsko cikorko, ki je edini slovenski izdelek te vrste. Vsi podobni izdelki, ki ne nosijo trdke Kolinske tovarne, so izdelki v nemških podjetjih ter ni na njih nič drugega slovensko kot zavitek. Kolinska tovarna pa je odločno narodno slovensko podjetje, katerega izdelke naj bi kupovala vsaka slovenska rodbina.

+ **J. Blasnikova »Velika Pratika«** za leto 1910 je že izšla. Že čez sto let prihaja ta stara znanca v vsako slovensko kmečko hišo, zato ni čuda, da se je povsod tako priljubila. Letos se je njen poučni in zabavni del še razširil in prinaša poleg važnejših novic, ki so se med letom prigodile, obsejni popis krvavih dogodkov na Balkanu in grozni potres v Južni Italiji. V poučnem delu je opisano, kedo sme sejmari in kakšno blago se sme na sejmih prodajati ter kako se pozna nevarno bolezen škrlatice, da se je lahko obvaruje. Našemu kmetovalcu bo prav dobro došel obseren popis umetnih gnojil, njih hranjenje in raba, kajti umetno gnojenje se je dandanes že povsod udomačilo, ker gleda vsak poljedelec na to, da zviša in zboljša pridelke svojega gospodarstva. V »Pratiki« so navedeni tudi prvi pripomočki pri nezdolah, kako se kri ustavi, pomoč pri opeklinah, zastrupljenju, zmrznjenju itd. »Velika Pratika« ima sedem lepih slik in zemljevid Bosne in Hercegovine in njenih sosednih dežel. — Stane samo 24 vinarjev in se dobi povsod ali se pa naroča pri J. Blasnikovi naslednikih v Ljubljani.

+ **Iz Dravelj** prinesel je naš list včeraj dopis, ki stvarno pojasni, kako nastopajo tamkajšnji klerikalni podrepani na poziv šentviškega župnika. Terorizem in oškodovanje gostilničarjev v prid nenasični farovski malhi je njih parola. Zato vabimo naše somišljenike naj posetijo jutri v obitem številu prijazne Dravelje, kjer je za potrebo in zabavo najboljše preskrbljeno. Dobil se bode tudi bob in pa kaj od žabe!

+ **Pasjo srečo so imeli trije čuki** na znani čukovski pijanosti v Kamniku. Čuki so se menili o znanih cesarjevih besedah glede Šustersčeve in Krekove politike. Govorili so čisto prostodušno ali Krekovsko in — deset korakov od njih je stal kamniški okrajni glavar, pa jih ni slišal. Res, pasjo srečo so imeli.

+ **Požar.** V ponedeljek 16. t. m. ob 4. popoldne zapazimo v Mirni peči velik dim, ki se je valil nad vasjo St. Jurje. Kmalu nato se prikaže v največjem diru jezelec, ki hiti po pomoč. Požarna bramba je bila tedaj že pripravljena in odhitela je na kraj nesreče, a našla je že 7 gospodarskih poslopj in ognju. Začela je takoj resilno akcijo pod vodstvom g. Al. Hud. Prva in edina skrb je bila, da se ogenj lokalizira samo na omejen prostor, sicer bi se bil ogenj razširil in v nevarnosti bi bila cela vas. Le z največjim naporom se je posrečilo vrlim ognjegascem, da se ogenj razširil na poslopja, ki so stala prav tik ognja. Kako velika je požrtvovalnost mirnopeških gasilcev, se razvidi iz tega, da so trije prišli v nevarnost; dva so brez nesreče hitro potegnili iz ognja, eden pa se je hudo opeknel na roki, da je moral iskati zdravniške pomoči. Pohvaliti moramo tudi naše orožnike, ki so zares z veliko marljivostjo skrbeli za red in so ostali na pogorišču še potem, ko je ožarna bramba že odšla, do ranega jutra. Pogorelo je trem gospodarjem vse; enemu celo vsa živina, obstoječa iz 5 glav govedi in 4 prašičev. Zažgali, kot po navadi, otroci. — Skupna škoda je cenjena na 22.140 K; zavarovalnina pa znaša le 2900 K. — Od županstva v Mirni peči smo dobili naslednje javno prošnjo: V ponedeljek 16. t. m. je v Sent Jurju, občina Mirna peč, nastal požar, ki je trem gospodarjem uničil hiše z vsemi gospodarskimi poslopji. Enemu je celo zgorela živina, obstoječa iz petro govedi in štirih prašičev. Pomoč je nujno potrebna. Podpisano županstvo apelira na usmiljena srca in jih prosi, naj se usmilijo pogorelece v milodari, katere sprejema županstvo Mirna peč. — Županstvo Mirna peč, dne 19. avgusta 1909.

+ **Poštni golob.** Dne 14. t. m. se je zaletel poštni golob št. 480 k rudokopu na Begunjsko. Se istega dne ga je nesel g. Tušar, rudarski nadzornik, v Zabreznico, kjer ga je pustil, a v ponedeljek 16. t. m. je dobi goloba zopet pri rudokopih. Sodi se, da je golob last vojaške uprave, ker imajo ravno sedaj vojaki v ravni svoje vaje. Lastnik naj se zglaš pri g. Jožef Tušarju, rudarskemu nadzorniku, Zabreznica štev. 16, postaja Zirovnica.

+ **Dnevno nad 4 vagone testenin** izdelovali bodeta dve novi tvornici, ki sta se v Trstu zgradili. A tudi naše domače podjetje »Prva kranjska tovarna testenin v Ilirski Bistrici« ne bode zaostalo. Naročila si je nove moderne stroje, s katerimi bo mogla svojo produkcijo potrojiti. Kar nas pa posebno veseli, je to, da ne morejo vse te tovarne testenin v kakovosti doseči »Pekatet«, kakor imenovana tovarna svoje izdelke imenuje.

+ **Sokolci v železnikih** bodo v nedeljo dne 22. avgusta imeli javno telovadbo ob 4. popoldne na trgu pred cerkvijo in potem ljudsko veselico v prostorih g. Thalerja. Besni klerikalni voditelji prijavljajo v »Domoljubu« tudi na ta dan svoj shod. Zakaj? Odrniti hočejo pozornost kmetov od sokolskih prireditev s tem, da jih upravn na ta dan kličejo na svoj shod, kjer jim bodo govorili o brezverskih »Sokolih« in jim vceptljali svoje brezmejno sovraštvo do vsega, kar je količkaj naprednega. Sokolska prireditve je naša, zato pa naprednjaki v nedeljo na svidenje v železnikih.

+ **Sokol v Zagorju ob Savi.** Javna telovadba, spojena z ljudsko veselico, katero priredi »Sokol« v nedeljo, dne 29. avgusta 1909, nudila bode poleg telovadbe tudi krasno slovansko pesem, za kar bode skrbelo slavno pevsko društvo »Vrnska Vila« z Vrnskega ter slavno glasbeno društvo v Zagorju. Preskrbljeno bode tudi za vsestransko zabavo. Vabimo ponovno vsa bližnja bratska društva in prijatelje sokolstva za mnogobrojno vdeležbo.

+ **Strupen nemškutar** je trgovce Jože Volk, ali kakor se sedaj podpisuje, Josef Wouk v Hrastniku. Nedavno tega je dobil iz Ljubljane pismo s slovensko odreso. Mož, čigar pradede so se čisto gotovo valjali na medvedovih kozah v Tevtoburškem gozdu, je bil seveda grmansko ogorčen nad drznostjo, da se mu kdo upa poslati slovensko naslovljeno pismo. Seveda je takoj poslal pismo neodprto nazaj v Ljubljano s to-le pripombo: »Korrespondenzen und Offerte werden nur in der Weltsprache (deutsch) angenommen. Wouk m. p.« Radovedni smo, če trgovec Volk v Hrastniku sprejema tudi samo — nemški denar?

+ **Strgana cesarska zastava.** Iz Hrastnika se nam piše: Dne 18. t. m. je bila strgana raz hiše renegata Guerra cesarska zastava. Zadeva se je naznanila žandarmeriji. Tudi nam je mnogo na tem ležeče, da se poizve kdo je kriv. Zdi se nam, da je pred nami ljubljanskemu slični slučaj.

+ **Prijazen oficir.** Iz Celja nam pišejo: V sredo je bila tu na glaziji

(Dolje v prilogi).

ynostna vojaška parada. Prostat
stotnije ni stal tako, kakor bi bilo
godu poročniku Salvadorju. Zato
jel prostaka pred občinstvom ob-
dati s temi-le ljubeznivimi prim-
«Gemeiner Hund, Aasgeier, Trot-
».

Izredni občni zbor akad. fer. dru-
«Bodočnost» v Ptuju se vrši v
oto, dne 21. t. m. ob 4. popoldne v
storih »Narodnega doma« v Ptu-
sledečim dnevnim redom: 1. Slo-
sko vseučilišče in naše društvo;
politve predsednika in odbora. Ker
prišlo k zadnjemu občenemu zboru
so malo število tovarišev vseučil-
šnikov in abiturientov, da se ni
mogel sestaviti odbor, apeliramo
pet na vse dijaštvo ptujskega in
tomerskega okraja, da vendar
gosti svojo komodnost in brezbriz-
st napram svojemu društvu in se
ere v soboto polnoštevilo na ob-
zboru ter tako reši društvo, ki
letos v zadovoljivem gmočnem
anju in ki si je s svojim delova-
ni pridobilo ugled tudi na zunaj
razpada. — Zvečer po občenem
ru se vrši prijateljska zabava s
sem v veliki dvorani »Narodnega
doma».

Stavka pri električni železnici v
patiji. V četrtek 19. t. m. so začeli
gubenci žalostne električne želez-
stavkati. Vzrok stavki je, da
gubenci ni izpolnila obvezno dane ob-
plačila. Ko so železničarji lani stav-
ili, jim je uprava obljubila zviša-
nje plače za 5 K na mesec. To je sicer
malo, a železničarji so se tudi s
tem zadovoljili. Toda, uprava
je bila dolžna storiti
tako je prišlo zopet do stavke. Po-
stavlja se jim železničarji zdaj posta-
vijo sveteljstvo razmere pri tej že-
lezni. Stavkarji zahtevajo na pr.
ravnateljstvo postopa z usluž-
bo in se pritožujejo, da
sultira s psokami. Dalje prosil-
si se znižajo uprav nečloveško
e globe in naj se porablja v
uslužbenec, to je za podporno
tjuno. Kako se postopa, naj ilu-
strirajo naslednji slučaj. Preglednik
kel nekemu vozniku: »Sie sind
ganz gewöhnlicher Gauner«. Vo-
mu je odgovoril, da on gotovo ni
bolji. Za ta odgovor je moral pla-
voznik pet kron globe. Slučajev
je po 10 in 5 kron bi lahko na-
l kar na kupe. Kakor se sliši,
ravnateljstvo vse uslužbenec
gustiti. Če se to res zgodi, bo ob-
se napelo druge strune. Občin-
se bo samo staval in se ne bo
to za življenje toli nevarno že-
to vozilo, ampak našlo bo tudi
ga, da se bode generalno in-
slo avstrijskih železnic prepri-
da ni pri opatijski železnici vse
kakor Münz pripoveduje. Ti-
velikim in groznim nesrečam,
ere so se že na tej železnici dogo-
e, krivo je edino le ravnateljstvo
železnice, ker je plačevalo usluž-
e tako slabo in jih se plačuje,
so ti uslužbenec, ki s to malo plačo
pravnost ogromnimi globami ne
jo živeti, kar trumoma zapuša-
gžbo. Posledice nastavljanja ne-
banih ljudi so bile nesreče in to
ne nesreče. Da bo občinstvo pod-
o hudobnost in požrešnost rav-
stva električne železnice, naj si
gospodje izbijejo iz glave.

Prvo jugoslovansko dirko pri-
trzaško kolesarsko društvo
ane v nedeljo dne 26. septem-
1909 ob progi: Ljubljana (start
v župnijski kolodvoru) - Vrhnika
- in Gorenji Logatec-Planina-
- Razdrto - Senožeče - Ga-
- Storje - Sežana - Opčina pri
- (obliki Obelisk). Km 100. Dir-
se bode za »Jugoslovansko
stvo 1909».

Elektro - Radiograf »Ideal«,
Franc Jožefova cesta št. 1, hotel pri
- en, zraven glavne pošte, ima
bode, dne 21. avgusta do torka,
21. avgusta 1909 nastopni spo-
- Kristev ladje v Bretagni. (Po-
- 1.) Zapeljiva brada. (Komič-
- izdelovanje slavnih iz bam-
- (Zanimiv naravni posne-
- barvah.) Cvetka z mestnega
- (Drama. Umetniška projekcija
- slikah.) Sportnikova smola.
- (Komično.) — Pri večerni predstavi
- sporeda: Sestra Angelika;
- železnica drama v barvah; kras-
- projekcija.)

Izkaz posredovalnice slovenskega
trgovskega društva »Merkur« v
Ljubljani. Sprejme se: 5 knjigovodij,
3 kontoristi, 2 poslovodja, 9 pomoč-
nikov mešane stroke, 1 potnik za ne-
dunajsko tvrdko, 5 pomočnikov

manufakturne stroke, 7 pomočnikov
špecerijske stroke, 1 pomočnik ga-
lanterijske stroke, 3 blagajničarke,
3 kontoristinj, 11 prodajalk. Službe
išče: 4 knjigovodje, 3 kontoristi, en
poslovodja, 2 potnika, 30 pomočni-
kov mešane stroke, 2 pomočnika že-
lezniške stroke, 4 pomočniki manu-
fakturne stroke, 6 pomočnikov špe-
cerijske stroke, 2 pomočnika modne
in galanterijske stroke, 8 kontori-
stij, 9 blagajničark in 10 prodajalk.
Posredovalnica posluje za delodajlee
in člane društva popolnoma brez-
plačno, za druge pa proti mali od-
škodnini.

S ceste. Ko je včeraj popoldne v
Vegovi ulici napregel Kušarjev hla-
pec Ivan Jeme konje ter se vsedel na
voz, sta se mu konja splašila in dir-
jala v Wolfovo ulico, kjer sta zadela
v tam stoječ prazen voz, zlomila oje
ter se na nogah tako poškodovala, da
so morali poklicati živinozdravnika.
Tudi Jeme se je poškodoval na no-
gah. — Tudi posestnikovi hčeri iz
Bizovika Franciški Mojškerčevi se
je na Sv. Petra cesti splašil konj in
dirjal čez Jubilejski most na Poljan-
sko cesto, kjer so ga ustavili pred
hišo št. 17, ne da bi se bil pri tem kdo
kaj poškodoval.

Nesreča. Včeraj si je zlomil v
rudniku v Trbovljah Macedonec
Stojko Stoman pri delu desno nogo.
Do južnega kolodvora so ga prepe-
ljali z vlakom, potem pa z resilnim
vozom v deželno bolnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z
južnega kolodvora odpeljalo v Ameri-
ko 13 Slovencev, nazaj je prišlo pa
36 Hrvatov in Slovencev.

Izgubil je natakarski vajenec
Vilibald Katz, bankovec za 20 K. —
Dijak Anton Wolf je našel denarni-
co z manjšo svoto denarja.

Krušne peči. Opozorjamo na da-
našnji inserat firme Fr. Kalmus &
F. P. Vidie & Komp., ki ponuja nove
vrste praktične krušne peči.

Opozorjamo na današnji inserat
specialne firme za lokomobile H. Fi-
scher na Dunaju, X/1.

Razne stvari.

* Koliko velja vojaštvo? Izdatki
za vojaštvo so določeni za to leto v
posameznih državah takole: Angle-
ska 1532 mil. kron, Nemčija 1452,2
mil. K, Rusija 1348,4 mil. K, Zedi-
njene države 1158 mil. K, Francija
1115 mil. K, Avstrija 541 mil. K, Ita-
lija 443 mil. K in Japonsko 402,6
mil. kron. V celoti pogoltno torej
vojaštvo teh 8 držav nad 8000 mili-
onov kron!

* Prvi drobnogled. Dolgo časa
se je mislilo, da je prvi drobnogled
izumil Holandec Cornelius Drebbel
l. 1621.; laški učenjak Govi pa je do-

kazal, da je prvi drobnogled rabil že
leta 1610. Galileo Galilei. Leta 1614.
je pisal Galilei Pendaju, da vidi s
pomočjo svojega drobnogleda muhe
tako velike kakor ovce in je tudi
opazil, da imajo četine in krempelj-
ce. Drobnogled je torej starši, nego
se je to mislilo doslej.

* Kako drage so bile pomeranče
leta 1598? V Prahatcih na Češkem
so mestni očetje l. 1598. kupili za ne-
ko slavnostno pojedino »tri pome-
rančna jabolka« in so dali zanje de-
set grošev in dva denarja, to je, dali
so zanje toliko, kolikor sta veljala
takrat dva kilograma govejega me-
sa. Za toliko množino mesa je danes
treba imeti približno 3 K; ena po-
meranča je torej l. 1598. na Češkem
imela ceno ene krone.

* Originalna stava. Na celem
ruskem jugu se mnogo govori o ori-
ginalni stavi, katero sta sklenila
okrajni načelnik Kolibaba in bogati
benderski posestnik Canko. Kolibaba
se je zavezal pokositi osem desjatin
Cankovega ovsa (1 desjatina je sko-
ro dva orala) pod pogojem, da po
končanem delu Canko ustanovi na
svoje stroške deželno gimnazijo v
Kamrati. Na polje, kjer Kolibaba ko-
si, prihaja vedno velika množica ra-
dovednih gledalcev. Pogumni kosec
ima pokositi še eno desjetino, kar se
bo zgodilo v par dneh. Ondotni pre-
bivalci pripravljajo za Kolibabo že
darove, med njimi srebrno koso, po-
prav tako, s kakoršno kosi, in z dr-
žajem iz slonovine z napisom: Čast
in slava prvemu koscu in prebival-
cu Kamrate. Kolibaba je šele 27 let
star, plemič, sin duhovna. Absolviral
je pravniško fakulteto; postave je
tako orjaške, da so morali napraviti
zanj posebno koso, ki jo bodo po-
pozneje spravili v novi gimnaziji.

* Vsak otrok lahko dandanes na
najpreprostejši način pripravi iz-
vrstno govejo juho. Treba mu je le
popariti eno »Maggijevo kocko« z
vremo vodo. Kocka se takoj raztopi
in da čisto, fino govejo juho narav-
nega okusa. Ena Maggijeva kocka
velja samo 6 vin. in zadostuje za
en krožnik močne goveje juhe. Ku-
pujejo se pa naj samo originalne
Maggijeve kocke, ki nosijo na zavo-
ju ime »Maggi« in varstveno znam-
ko »zvezdo s križcem«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Prepovedane češke prireditve.

Dunaj, 21. avgusta. Oblast je pre-
povedala jutrišnje prireditve češke
narodne socialne stranke v »Narodnem
Domu«. V Poštorni je glavarstvo pre-
povedalo veselico tamkajšnjemu sokol-

skemu društvu. Pritožbo proti ti pre-
povedi je zavrnilo tudi ministrstvo.

Iz obupa.

Dunaj 21. avgusta. Ob pol 11. se
je med mašo v cerkvi sv. Štefana pri-
bližal altariju neki možki. Skoro nato
je bilo slišati, da je padel na tla trd
predmet. Na to so konstatirali, da je
mož vrgel kamen v Marijino sliko na
oltarju. Policija ga je aretirala ter do-
gnala, da se piše Juri Schindelmayer.
Aretovanec je rekel, da je brez posla
in brez kruha. Zato je izvršil dejanje,
da bi prišel v zapor, kjer saj ne bo
poginil od lakote. Marijina slika je
vredna 30.000 K, škoda na njej je 500 K.

Pozdrav dr. Kramaru.

Varša a 21. avgusta. Odbor za
vsprejem čeških gostov je poslal dr.
Kramaru brzojavko, v kateri pravi
med drugim: Z radostjo sporočamo
velikemu pospeševalju češko-poljskega
zblizanja, da je vse prebivalstvo
kraljevstva poljskega z navdušenjem
pozdravljalo češke goste. V Varšavi se
je položil temelj češko-poljskega brat-
stva. Ves poljski narod se vam za-
hvaljuje za vaš trud in za vaše po-
žrtvovalno delo. Na zdar! Brzojavko je
podpisal knez Lubomirski.

Nesreča pri vojaških vajah.

Kotor 21. avgusta. Pri vojaških
vajah v bližini Risana v Krivošiji je
vsled vročine in napora nad 200 vo-
jakov obnemoglo in so popadali na
tla. Med temi je bilo 10 častnikov.
Večji del ponesrečenecv so prepeljali
v bolnice, druge, ki so bili večinoma
rezervisti, pa so poslali domov. Več
vojakov se bori v bolnici s smrtjo.
Oddelek, pri katerem se je zgodila ne-
sreča, je bil na vežbah od 4. jutraj
pa do 3. popoldne. Ves ta čas niso
vojaki ničesar jedli.

Ruski car v Črni gori.

Cetinje 21. avgusta. V vladnih
krogih potrjuje, da pride ruska carska
dvojica ob priliki poseta v Italijo tudi
na Cetinje. Če bo car Nikolaj potoval
na Cetinje preko Bara ali preko Ko-
torja, še ni določeno.

Grof Aehrenthal pri cesarju.

Išli 21. avgusta. Cesar je sprejel
ob 11. dopoldne ministra grofa Aehren-
thala, ki se je vladarju najprvo zahvalil
na odlikovanju, nato pa mu je poročal
o zunanjem položaju in o sklicanju
delegacij. Popoldne je bil minister po-
vabljen k cesarju na obed; zvečer se
vrne na Dunaj.

Proti 1. maju kot delavskemu prazniku.

Berolin, 21. avgusta. »Vorwärts«
priobčuje predloge, o katerih se bo
obravnalo na skupščini socialno-de-
mokratske stranke v Lipskem. Med
temi predlogi se nahaja tudi resolucija,
ki se izreka proti praznovanju 1. maja.

Ceneno domače zdravilo. Za urav-
novo in ohranitev dobrega prebavljanja se
priporoča raba mnogo desetletij dobro zna-
nega, pristnega »Mollevega Seidite-praška«,
ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva
najbolj trajno na vse težkosti prebavljanja.
Originalna škatlica 2 K. Po poštnem po-
vzetju raspoljita ta prašek vsak dan lekar-
nar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj na
DUNAJI, Tuchlauben 8. V lekarnah na de-
šeli je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat,
samamovan s varnostno znamko in pod-
pisom. 1 8-11

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creme.
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobre znane
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki uvrsti dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica s navodnom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da jo javno ostanita, kar
je res hvala vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Doz. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljara cesta št. 1
Oleg novograjecava Fran Jožefovega
tjubi. mostu. 30 33

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospa Nežika Kukman, gostilničarka na Dre-
nikovem vrhu 6 K, dobljene najdenine za
psa »Askerja« gosp. Krakerja. — Gospod
Fr. Sch Ivan, trgovec in gosp. Jakob Furlan,
mest. učitelj, oba v Ljubljani, vsaki po 10 K
mesto venca na krsto prijatelja Frana Grošlja.
— Gosp. Viktor Magajna v Divači 3-10 K,
nabral vsled veselja, ker je Žužek dobil po
pravici pravdo proti Cotniku. — Narodni
davek 19-77 K nabral med železniškimi in
poštnimi uradniki v St. Petru na Krasu. —
Litjski »ta mal študentje« 5 K, z geslom: da
b' jih ta veli« posnemai. — Gosp. Alojzij
Schrey, višji poštar v pok. in veleposestnik
na Jesenjak, povodom poroke svoje hčerke
Fine z gosp. dr. Ljud. Brenčičem, kot od-
govor Rosseggerju 200 K. — obrambni
sklad 200 x 1000. — Skupaj 240 K 77 vin.
Ziveli zavedni narodnjaki, mali in veliki. —
Srčna hvala!

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. avgusta 1909

Termain.

Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 13 75
Rž za okt. 1909	za 50 kg K 9 81
Koruza za septem.	za 50 kg K 7 15
Koruza za maj 1910	za 50 kg K 7 46

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo,

»Na nad morjem 800-2. Srednji vršni tlak 736-0 mm

avgu	Čas opaz- vanja	Stanje bore- metra v mm	Temper- tura v C	Vetrov.	Nebo
20	9. av.	739 4	17 8 sr.szhod		jasno
21	7. zj.	736 9	12 5 bl.jvzhod		megla
	2. pop.	7:38	25:3		jasno

Srednja včerajšnja temperatura 17,3;
norm. 18,4 Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Castna izjava!

Podpisanemu Andreju Trškamu,
hišnemu posestniku v Ljubljani, je
bila dne 9. avgusta t. l. na železniški
staciji izmaknjena žepna denarnica s
približno 6 kronami. Pri tej priliki
sem jaz opetovano in pred uradnimi
osebam (štacijskim načelnikom in oro-
niki) obdolžil g. Josipa Zupančiča,
upokoj. železničarja v Ljubljani, Ma-
rije Terezije cesta št. 11, da mi je
on denarnico ukradel.

Ker za to dolžitev nimam nika-
kega poverda, jo s tem preklujem,
kot prengljeno obžalujem in iskram
zahvalo g. Zupančiču, da je proti tej
častni izjavi in proti plačilu stroškov
tožbo umaknil.

Ljubljana, dne 20. avgusta 1909.

3115 Andrej Trškan.

Glęboko žaluje šentjakovski okraj. In to po pravici. Zapustil nas je za vedno naš
vzor-župnik, blag in miren človek, zlata duša, visokospoštovani gospod

prelat Ivan Rozman

župnik šentjakovski,
apostolski protonotar, častni kanonik, vitez Franc-Jožefovega
reda i. t. d.

ki se je včeraj ob dveh ponoči po dolgoletnem trudu za svojo faro, utolažen po sveti
veri, v starosti 78 let, preselil v boljšo večnost.

Pogreb visokospoštovanega, občepriljubljenega našega župnika bo v nedeljo,
dne 22. avgusta t. l. ob petih popoldne iz šentjakovskega župnišča k Sv. Križu.

Z njim se je zopet skrčila že itak redka vrsta vzor-duhovnikov, ki žive le svo-
jemu poklicu!

Blag mu spomin!

3112

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1909.

Farani šentjakovski.

Hitro kuhanje

Omogočujoče

MAGGI-JEVE

kocke à 6 vinarjev.

(Gotova goveja juha.)

Kajti samo z vrelo vodo polita, da vsaka kocka takoj 1 krožnik (1, litra) najfineje goveje juhe. 3068

Pazi naj se dobro na ime MAGGI in na varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso MAGGIJEVE!

Poziv!

Zadnik Ivan, potnik v Ljubljani, naj takoj izpolni svojo obljubo.

F Skušek, žganjekuha.

Na prodaj je

hiša z gostilno

v sredini mesta Ljubljane. 3113
Poizve se v upravnistvu „Slov. Naroda.“

Gostilna

„Pri Triglavu“

se odda s 1. oktobrom v najem. Ponudbe na „Valični mlini“ v Kranju. 3094

Dva dijaka

iz dobre hiše sprejme boljše rodbina v dobro oskrbo. 3000
Pismene ponudbe pod „M. H.“ na upravnistvo „Slov. Naroda“

Sprejme se takoj v trajno dele dober 3107-1

čevljarški pomočnik

Ivan Mohar
čevljar na Savi. Jesenice-Fuzine.

2-3 dekleta

učenko, sprejme se na stanovanje in hrano Glasov in vrt na razpolago. 3063 2

Akumulatorji

200 raznih velikosti od kron 160 naprej. Cenik zastoj. A. Luscher
Izročila akumulatorev, Draždana 22 176.
Letna produkcija nad 100.000 komadov. 2562 2

detailist

špecerijske stroke, črta se le na boljše moč. Ponudbe na I. Perdan, Ljubljana. 1098 1

Lepi poiznas
dobe deklice in gospe vsake starosti, ako rabijo samo mojo najnovejšo kremo za prsi ali prsno vodo, ki se rabi samo na zunanjo edino zanesljivo učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3.-, K 5.- in K 8.-. Zraven spadajoče milo 60 h. — Po povzetju pošilja ga. Käthe Menzel, Dunaj II., Praterstrasse 63/6, II. nadst. 0 18

Izjava.

Jaz podpisana Eranciška Fortuna obznanjam, da sem gospo Ano Jeglič, g. stiločarko v Ljubljani, Komenskega ulica št. 36, z razširjenjem neresnične govorice občutno žalila. Prosim jo zato odpuščenja ter se ji zahvalim, da je odstopila od nadaljevanja kazenskega postopanja proti meni. 3113
V Ljubljani, 18. avgusta 1909.
Eranciška Fortuna, babica
v Ljubljani, R. ž. ulica št. 9.

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česanjem izbramenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plavo, rjave ali pa črne! Popolnoma neškodljivi! Se rabi lahko leta in leta. Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja J. Schüller na Dunaju III, Krieglbergasse 8/30. 2248 2

Napredaj je več prav lepih večjih in malih

posestev

v prav lepih legah slov. Koroške. Obenem so tudi napredaj prav do bro idoke večje in manjše

gostilne

v prav lepih in prometnih krajih. Če ne so v splošnem jako nizke, ter jako ugodni plačilni pogoji. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda.“ 3108-1

Pozor krojači!

Singerjev šivalni stroj

se ceno prodaja. 3059 3

Več se izve na Turjaškem trgu 8.

3 deklice

ali 3 dijake iz boljše hiše se vzame na stanovanje. Klavir na raspolago. Pogoje se izve pod „M. H.“, Bled, Zaka 85. 2882 5

Mizarstvo

na vedno silo se zaradi smrti posestnika takoj prodaja 3086 6
Podrobnosti: A. Mauer, Bled.

Izročena

kleparja

nad 24 let starega, samostojnega delavca, sprejme takoj proti dobri plači Janez Sadnik v Želcu na Spod. Stejerskem. 3104-1

Odvetniška pisarna dr. Frana Bračiča in dr. Miteja Pretnerja v Trstu, Via Nuova št. 13 II, sprejme spretnega

stenografa

veščega slovensko-nem. stenografije. S rojstjenci imajo prednost. 310-1

Hišo

prodam iz proste roke. Pri hiši je gostilničarska obrt in dobro vpejana kavarna. Hiša je v dobrem stanju, ima velik vrt in je tudi priprava za vrvarski obrt, kot je že bila pradžkratim časom. Zraven je več drugega poslopja in gozdi. Več pove Anton Šink, kavarar v Škofji Lohi. 3 6 1

Sprejme se v špecerijsko trgovino trgovski pomočnik in prodajalka.

Oziral se bo le na strokovno naobrazene reflektante z večletno prakso in dobri priporočili. Pogoduje se znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Stalja je stalna, plača po dogovoru. Ponudbe z izpričevani na naslov: Ljubljana, poštni predel št. 121

Ljudi išče

za delo v tvornici in sunaj omenjena tvornica Bakar na Hrvaškem.

Majhno posestvo napredaj

na Dolenskem blizu tvornice Karmelj, obstoječe iz hiše, hleva, 2 mliv, travnika in gozda. Cena 1800 kron. Poizve se v Gabrjelah pri Dražčku ali v Ljubljani pri stranku Bercu. 3 01-1

Iz proste roke prodam

ново hišo

s 3 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, pralnico in vrtom. Poizve se pri Francu Oblaku, gostilničarju na Tržaški cesti št. 22 v Ljubljani. 3089-1

V nedeljo na Glince!

kjer bo pri Jelačinu (prej Traun) velika ljudska veselica pod imenom

Ljudski Prater

Koncert Sl. Filharmonije.

Iz posebne prijaznosti sodeluje oddelki „Sl. del. pevskega društva „Slavec“

Ples. Najrazličnejše zabave zlasti za mladino, kakor: vrtiljak, dirka v vrečah na dobitke (brezplačno), streljanje na lonce z zavezanimi očmi (brezplačno). Zrakoplovi, umetni ogenj itd. itd. 3069-3
Vstopnica 20 vin. O roci do 14 leta vstopnine prosti.

Začetek ob 4. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen del. knjižnici in čitalnici, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor del. strok. organizacij.

Keil-ov lak

3091-1
Ljubljana: Leskovic & Meden.
Postojna: Anton Džurich.
Škofja Loka: Matej Zigan
dobiva se vedno pri
Radovič: Otto Homan
Idrija: Val. Lapajne.
Kamnik: Ed. Hajek.
Rudolovo: I. Picsek.
Črnomelj: Anton Zorc.
Zagorje: R. H. E. M. helčič.
Kranj: Franc Dolenz.
Kočevje: Franc Loy.

hrano in stanovanje

se sprejme gospodično. Povpraša se na Dunajski cesti št. 23 v Ljubljani. 3077-1

Prodaja se takoj

kolo „Torpedo“

Več se izve: Ključavničarska ulica 3/1 v Ljubljani. 3044-1

Sprejmeta se

2 gospodični

ki obiskujete šolo, 3034 3
na hrano in stanovanje. Poizve se pri upravn. „Slov. Naroda“.

Prodaja se iz proste roke pritična

hiša

blizu župne cerkve v lepem kraju, s precej obširnimi vrtom, s štirimi sobami in z gospodarskim poslopjem kakor hlev, upa in več drugih shramb ter zdrava pitna voda. 3082
Pojasnila daje Ivan Bezli v št. Vidu nad Ljubljano šte. 49.

Resna ženitna ponudba!

3114
Krepak mož, vdovec z dvema hčerama, okoli 50 let star, posestnik dokaj lepe kmetije, izborni lovec, ki ima tudi nekaj gotovega denarja, naloženega v hranilnici, se želi oženiti s 4. do 46 let staro pridno in modro ženo, tudi vdova ni izključena. Ponudbe s fotografijo v žepu št. 1, pošta št. Vid nad Ljubljano.

nadmlinar.

Vstop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Mlinar“ na upravn. „Slovenskega Naroda“. 3177-1

Sprejme se pridna in dobro izurjena

prodajalka

pri trdki Davorin Podlesnik v Radečah pri Zidanem mostu. 8078 1

Prodaja se takoj zelo dobro hranjeno

motorno kolo

Poizve se pri K. Čamerliku na Dunajski cesti. 3053-4

Učenca

za trgovino mešanega blaga takoj sprejme 3063 2
Frid. Skušek v Metliki.

Sestri, izurjeni v gostilni, fini kuharici, iščeta

gostilno na račun

kje v prometnem živahnem kraju v mestu, okolici ali na deželi, najraje v bližini kolodvora ali farne cerkve. Ponudbe pod „sestri“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2989 3

Prodaja se pod ugodnimi pogoji in nizko ceno

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20. 2595-3
Poizve se v pisarni dr. Frana Počka, odvjetnika v Ljubljani, Star. trg št. 30.

Pisarica

z lepo pisavo in event. večšo stenografijo, se sprejme v notarsko pisarno. 3 73-2
Ponudbe s pričevali in fotografijo na upravnistvo „Slov. Naroda“

Hiša

enonadstropna, nasproti Dolenskim mitnici se pog. ugodnimi pogoji ceno prodaja. Hiša je zelo pripravna za gostilno ali trgovino. Več pove lastnik na Dolenski cesti št. 19. 3009-4

Posestvo napredaj

V najlepšem trgu Savinske doline se prodaja radi družinskih razmer posestvo z gostilno, ki ima lepe prostorne sobe. Gospodarsko poslopje je najnovejšo urejeno in velika Polja ni veliko, pa je zato lepih prilik, da se lahko nakupi po zelo nizkih cenah. 3083-4
Naslov v upravn. „Slov. Naroda“

Resna ženitna ponudba

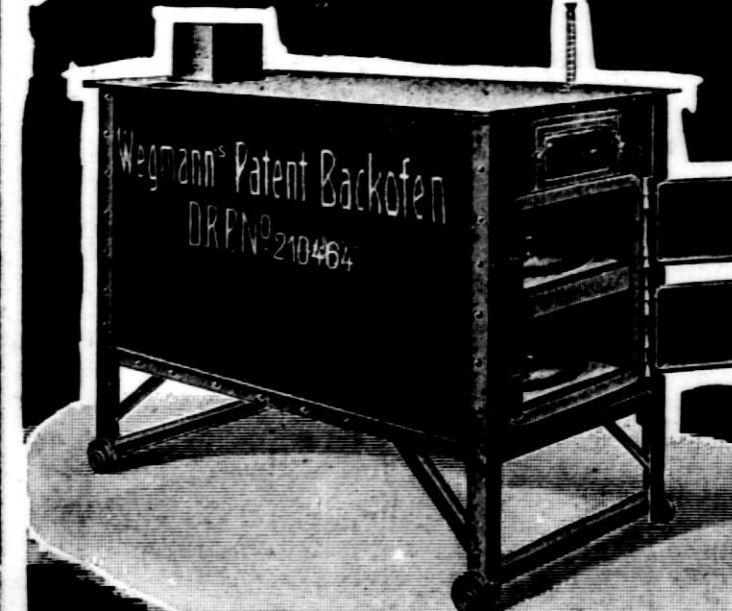
Mlad, samostojen trgovec v lepem kraju na Gorenjskem, se želi seznaniti v surho ženitne pridnim in poštenim dekletom starosti 20 do 25 let, ki imajo veselje do trgovine in nekaj premoženja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne in za tajnost strogo jamči, do 20. septembra pod „Sreča“ 1000“ pošto ležejo Bled. 3081-4

LOKOMOBILE.

Specialna tvornica za lokomobile, delavnica za stroje
H. FISCHER, Dunaj X, Gudrunstrasse št. 140

ponuja navedene stroje od 4—125 HP, rabljene pa v brezhibnem stanju, popolnoma zmogljive za obrat ter firma za vse sestavine lokomobil, jih ki prodaja ona. **najboljšeje jamči eno leto.** — Vsak objekt se zastoni montira in spravi v obrat. Ugodni plačilni pogoji, prve vrste reference. 3088-1

Lokomobile na posodo.

Usak kmetovalec naj bi se seznanil z Wegmannovimi patent. krušnimi pečmi

V tej peti se ob prihranitvi drva in prostora za 50 do 80% peče izborni kruh kakor tudi vsako drago pečivo. Lahko se tudi suši sadje in sočivje, pa tudi meso se da prekrasno speči. Te **patentne krušne peči** se izdelujejo v velikosti za 4 hlebe po K 100 do 40 hlebov in se pripravno dajo postaviti v kuhinji, na hodniku, kolarnici itd.

Usaka peč se da za 6 tednov na polzkušnjo.

Kataloge pošlje brezplačno poleg vsakega željenega pojasnila (Dopisnica zadostuje) Fr. Kalmus & F. P. Vidic & Komp. v Ljubljani. 3097-1

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Del. glavica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 300.000.
Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14-95

Priloga promese zemeljskih srečk II. Izdaje k zbiranju dne 6. septembra 1909. Cena K 5-50.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ameriška poročila.

Zanimanje za razstavo v Seattle Alaske-Yukon je jako veliko. Događilo se je, da jo je obiskalo en dan nad 24.000 obiskovalcev. V prvih 41 dneh je doseglo število gostov že 1.015.272, kar veliko nadkriljuje obisk zadnje Jamestonske razstave.

Roosevelt je odklonil kandidaturu za župana newyorškega. Ostane namreč čez zimo, ko se vrne iz Afrike, v Londonu, drugo leto pa namerava obiskati vsa večja evropska mesta.

Senat zjedinjenih držav je dovel na predlog drž. tajnika 100.000 dolarjev za povzdigo trgovine s Kitajsko in južno Ameriko.

Koliko dobi Evropa od ameriških izseljencev. V Zjedinjenih državah živi približno 15 milijonov evropskih izseljencev. Ti pošljejo na leto svojim sorodnikom in rojakom okoli ene milijarde mark. Največ ameriškega denarja dobe Italijani, katerih je v Ameriki nad dva milijona. Avstrijci pošljejo letno 260 milijonov. Angleži in Rusi 100 milijonov in Nemci 60 milijonov mark.

Družba za iskanje potopljenih zakladov. V Detroitu se je osnovala bogata delniška družba, ki namerava iskati in dvigniti potopljene ladje. Tej nalogi primerno so opremlili parnik Douglas, s pomočjo katerega nameravajo najprej dvigniti parnik Plovabile, ki se je potopil, otvorjen s 300 tonami bakra ter precejšno množico zlata in srebra v Huronskem jezeru l. 1866.

Kmetovalci. Ker si je v Ameriki za nebrat Slovencev opomoglo toliko, da so si kupili lastno gručo zemlje, in se jih veliko pravičljiva izpolnjenost, katere imajo v največji meri se je spontano pojavila potreba, da se organizirajo in zedinijo tudi slovenski kmetovalci v novem svetu. V ta namen ustanovljajo list »Kmetovalci«, za katerega se je priglasilo 1000 kmetovalcev. List bo imel mnogo pomembnih kmetijskih strokovnih, tudi velik razloček je med kmetovanjem ameriškim in starokranjskim. Obenem pa bodo tudi delovali v slovenskem goštvu. Svoji kmetijski in preiskovalni ameriškim kmetovalcem slovenskih odjemalcev in nasvetov bodi Slovence, da kupujejo domačih kmetovalcev. Preskrbo, da bodo naselili tudi zemljišča, ki so posredovali pri nakupu, kar je sicer velike važnosti, kajti marsikoga so pri podobnih kupčijah ogoledili, kar zadnji denar, katerega je prišlo s sabo kot glavico za ureditev bodočega novega življenja.

Železnice v Ameriki. Kako namreč je delovanje železnice v Ameriki, odprta je deloma zboljela obli in kupci, pripravljeni, da je železniska družba Pennsylvania Railroad naročila na 8000 jeklenih tovornih voz, za katere je kupnina 8 milijonov dolarjev.

Umori v New Yorku. V zadnjih mesecih se je storilo v New Yorku 18 umorov, pri katerih se ni uspelo določiti nobenega zločinca. Smiselno je bilo izvršenih v zadnjem mesecu veliko tujih umorov, o katerih sledi nimajo nobenega sledu. Vseeno se namreč že več oseb, ki so bile bivalne v mestu, in o katerih niti sorodniki niti znanci, niso izginili.

Proti lahkomiselnemu izseljevanju. Predzadnji teden je naselna agencija na Ellis Islandu pri New Yorku zavrnila 816 moških in 241 žensk izseljencev, ker niso imeli dovolj sredstev po novem naselbenem predpisu. Vrniti se morajo v domovino.

Alak zavozil v reko. Trideset dni preden je zdrknil vlak s tisočimi poljal tik reke Missouri in za reko vodo. Tudi je 8 voz, izmed katerih je 5 s strojem vred popolnoma pod vodo. Ubilih je 6 oseb in 300 ranjenih.

Sadna letina. Državni oddelek za kmetištvo je razglasil na podlagi svojih poročil o stanju letošnje sadnje, da bo sadna letina jako bogata. Breskev se bo pridelalo 100 milijonov, jabolk pa približno 100 milijonov. Razlika med skupnim letos po proračunu sadninskega nad 1 milijon dolarjev med letniskim letu. Vzrok je silna vročina, ki znaša pri jabolkah 90%.

Smrt mesečne deklice. 23letna S. Dorstinger v New Yorku je bila mesec dni v večkrat hodila v spanju na ulici. Tako je tudi minoli teden štala ponoči iz postelje, se dvignila skozi okno na balkon, odkoder je padla s četrtega nadstropja na cesto, kjer je obležala mrtva.

Slov. pevsko društvo »Slovane« so ustanovili pred kratkem v Newburghu (Ohio). Društvu predseduje Jos. Fabjan in ima že 28 članov.

Umrli je v Mon Run 34letni rojak Antun Bogataj iz Oselice pri Škofji Loki.

Po svetu.

* Visokost in rast človeka. Več učenjakov, ki so se pečali s prirodopisom človeka, študirali in primerjali njegovo visokost, rast, obseg čez prsa, moč rok in nog med posameznimi narodi so izdali spomenice, iz katere posamezno sledijo črtice: Visoka telesna mera velja vobče kot ugoden znak dotičnega rodu, dokazuje njegovo veliko delavno sposobnost in zdrav neprisljen telesni razvoj. Boleznim pa kljubujejo veliki in orjaški ljudje veliko težje, kakor majhni in šibki, vendar pa odločuje njihova prvotna naravna moč toliko, da opažamo v klubtemapripravih narodih, ki imajo najvišjo telesno mero najmanjšo umrljivost. Dokazano je tudi, da kaže telesna mera odraslih, spadajočih k istemu ali sorodnemu narodu stalno in tipično število vsaj za gotovo dobo. Zlasti visoko telesno mero imajo nekateri poldivji narodi. Patagonci so bili že starim narodom znani kot velikani. Imeli so povprečno vis. 178 cm. Vobče se opazarja, da slednje številke visokosti ne iznenadijo radi eventuelne nizkosti, ker je to povprečna mera in se razlikuje pri posameznih prav lahko tudi od 30—50 cm. Prebivalci Polinezijskih otokov merijo 176 cm. Ameriška vojaška komisija je našla pri raznih indijanskih plemenih višino 174 cm, med tem ko so merili belokozci v istih krajih le 170—172 cm. Kafi in Zamoreci ob Gvineji merijo 172 cm. V Evropi so najvišji Norvežani 176 cm, med sledi Skotci, Švedi in Angleži 169—171 cm, Danci 168¹/₂ cm, Holandi 167¹/₂ cm. Nemci nimajo enotnega tipa. Severni merijo 167—169 cm, južni pa samo 162 cm. O avstrijskih narodih ne razločuje statistika vsakega rodu posebej. Na Ogrskem ločijo Madžare kot manjši rod 162 cm in slovenska in nemška plemena 164¹/₂ cm. V Avstriji pa Nemci in slovenska plemena skupno po 165 cm, kar pa seveda ni popolno, ker bi raziskovanje po narodnostih gotovo pokazalo drugačne rezultate. Poljaki imajo 162¹/₂ in Litavci na Ruskem celo 170. Francozi imajo 2 tipa, kot Nemci in severni 165, južni 160, med katerimi v sredini pa stoji Spanci. Italijani pa imajo še celo več tipov, katerih povprečna visokost je 162 cm. Značilna je statistika Židov. Španski židje in njih potomci so fizično močnejši in dosega skoraj Spanci, ostali evropski židje pa so slabotni in dosežejo 161. Značilno pa je dejstvo, da tej povprečni višini nikakor ne odgovarja primerna moč, rast in obseg telesa, kakor je to slučaj pri vseh ostalih narodih. Najmanjše plemo v Aziji pa so Japonci ob obalah Severnega morja, ki dosežejo komaj 153. Vobče je razširjeno mnenje, da človek pod vplivom modernega življenja ni pri vsestranskem napredku bodisi glede prehrane, dela vobče in pri moderniziranju vseh okoliščin, ki bi mogle v tem oziru na rast človeka kaj vplivati, hira, pesa in se manjša. Ta trditve pa statistično kot taka še ni dokazana. Da se z modernizmom vrtajo med ljudstvo tudi napake in zlorabe, katere uničujejo ozir. slabšajo ljudi je dejstvo, ali za to odgovorja ni celokupen napredek kot tak, marveč dotičniki sami, in pa njih voditelji in vlada, ki dopuščajo da se zlorablja in pogubno razširja v posameznostih. Zensko so vobče v Evropi za 6—7% manjše od moških, dasi so deklice v prvih letih večje od fantov. Med 8 in 10 letom jih fantje navadno dohitijo, a že v enajstim jih deklice zopet začasno prerastejo, kar je pripisovati vobče močnejšemu in hitrejšemu razvoju ženske do zrelosti, tako da so deklice približno do 16 leta močnejše in večje od dečkov iste starosti. Po 16 letu pa pride preobrat in takrat se razvijajo mladeniči sila naglo in tudi vstrajneje nego deklice. Nasprotno pa padajo ženske po 40 letu tudi polovico hitreje kakor moški.

* Najredkejši poštni urad sveta. Amerika ima poštni urad, kateri se nahaja v dveh deželah, in služi dveh različnim narodoma. Poslopje namreč leži med Vermontom v Zjedinjenih državah in Kanadsko provincijo Quebec. Poslopje je pred 82 leti sezidana hiša v mestu Berbe Plain, ki je na eni ulični strani republikanske, na drugi kanadske. Ta urad je govorec pomnik dobre medsebojne vzajemnosti obojih narodov. Upravitelja sta mu oče in njegov otrok. Oče je poštnojster za kanadski Quebec, hči za Vermont. Kol pred hišo znači mejo. Ta mejnik je nekoč neki mešanec premetil, da si je zamogel napraviti vozno pot k svojemu v Kanadi ležečemu posestvu, in obe deželi je stalo dokaj truda, pravo označbo meje zopet v prejšnji stan spraviti.

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodai

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofoj št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Ceno solidno.
Točna postrežba.

Avg. Agnola
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje sukna
na par.

JOS. REICH
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice šte. 3.
Postrežba točna. Solidno ceno.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba

za dneve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in pcpipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, f. tografične aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna
in konjaka. — Zaloga svežih ma-
neralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, solter, eocjan, kolmež,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupujte po najnižji ceni raz-
slika (rože), cvetje, korenine, seme-
na, skorje itd. itd.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Forlach)
na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovjših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preizkušene — Ilustro-
tice 1892 vani ocniki 24810... 54

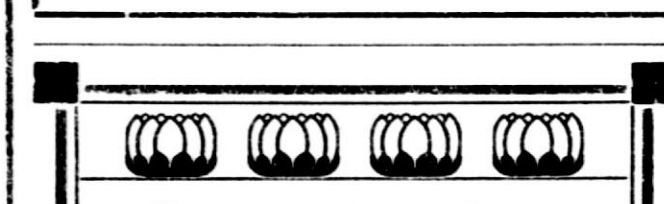
V Ameriko in Kanado

pripravn, cenena in zanesljiva vožnja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Ultonia, 21. avgusta 1909.
Pannonia 7. septembra 1909.
Carpathia, 21. septembra 1909.
Iz Liverpoola: 1515—19
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta)
dne 7. in 28. avgusta, 8. septembra,
in 6. oktobra 1909.
Mauretania dne 14. avgusta 4. in 25.
sept. in 23. oktobra 1909.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odasek
v Ljubljani, Slomškove ulice šte. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Seydlin
Najbolje za zoba

Dragotin Puc
: tapetniški in preprogarski :
mojster
v trrdki Puc & Komp.
Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1078 nizkih cenah. 24
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11.

Svoji k svojim! Narodna trrdka!

Milko Krapeš
urar in trgovec
Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.
Ustanovljeno leta 1852.
Cen. občinstvu priporočam svojo
bogato zalogo 1954—11
stenskih in žepnih ur,
uhanev, prstanov in verižic.
Osobito sedaj ob priliki birne, na-
menil sem se prodajati dobro blago po
izredno niski ceni.
Popravila točno in ceno!
Za vsako prodano ali po-
pravljenno uro jamčim 1 leto.
Gostje brezplačno in polnopravno.

čevljarska pomočnika

sprejme v stalno službo Lovrenc
Bizjak, čevljarski mojster pri poš i
v Postojni. 3005—2

Stock

Cognac Medicinal

Pristni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.

Camis & Stock

Barkovlje.

Edina parna žgelnica
konjaka pod državno
kontrollo. 3819 44

Superfosfati

rudninski in živalski, najbolj
preizkušena, najzanesljivejša in
najcenejša fosforokisla gnojila
za vse 127 21

vrste zemlje.

Vsebinska strogo zjamčena.
Jamčeno najhitrejši učinek,
najvišji donosi.

Dalje amonijakove, kalijeve
in solitarjeve superfosfate
dobavljajo vse
tovrnične umetnih gnojil, trgovci,
kmetijske zadruge in društva.

Pisarna Praga, Příkopy 17.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo mlo

ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vseh
evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot
vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lišajem in paras. izpuščajem, dalje
proti rdečici na nosu, oseblinam, potenju nog, luskam
na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo mlo ima v
sobi 40 odličnih izredno kotranov in se razlikuje bi-
stveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v
trgovini.

Pri polnih boleznih rabite jako napezno
Bergerjevo kotranovo žveplano mlo.

Kot blazno kotranovo mlo za odpravljanje vse
nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor
tudi kot nezadovoljno kosmetično mlo za vsakodnevno
in kopanje za vsakodnevno rabo stari

Bergerjevo glicerino-kotranovo mlo,
v katerem je 55 odst. glicerina in ki je parfumirano.

Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim
uspehom

Bergerjevo boraksovo mlo
in sicer proti ogreem, ogorenju, ipogam mo-
zolkom in drugim neprilicam kože.

Cena komada vsake vrste s
navodilom o uporabi 70 v.

Sehtevaje po lekarnah in sadnih tr-
govinah izključno Bergerjevo kotranovo
mlo in pasle na polje stojišo varstveno
znamko in na polgotostej
šmali podpis G. Heil & Co.
na vsaki etiketi. Odkritovan s
svojno diplomom na Dunaju 1888

in s slogo svetilno na svetovni rasi avi v
Parizu 1900.

Vsa druga medic. in higien. mila namake Berger se
nabavljajo v navodilih, ki se prileže vsakemu milu.

Napredaj v vseh lekarnah in sadnih trgovinah.

Na debelo:

O. Heil & Comp., Dunaj, I., Silberstrasse 8
V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
Milan Leustek, M. Mardetschli-
ger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl.
Trakovec in v vseh drugih lekarnah na
Kraškem. 1246—17

Carl Kronsteinerja

proti vremenu odporne patentirane
apnene

masadne barve

v 50 različnih barvah kilogram od
24 h napre. Že desetletja naj-
bolje preizkušeno in prekašajo
vse ponaredbe. — Edino pri-
merno prevlečenje za že prej od-
barvano fasado.

Emajlne fasadne barve, ki se
nmivati in krijejo že s enim prevleče-
njem, brez prebarvanja, emajlnotde,
pa samo zmešane z vodo pripravne za
takojšnjo rabo. Antiseptične — nestru-
pene — porozne. Idealno nabavilo za
znotranje prostore. Iesene stavbe n. pr.
kolnice, paviljone, ograje itd. Dobiva se
v vseh barvah, stroškov za m² 5 h. —
Knjiga z vzorci in prosp. gratis in franko.

Carl Kronsteiner na Dunaju III.,
Hauptstrasse 120.

Zaloga: Tovarnica za oljaste barve, lake
in firmeže Rud. Eberl v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 6.

Poskusimo enkrat kranjske !klobase!

Fine, izvrstne po 34 v
male " 18 v

pošiljam proti povzetju 2991 2

Andrej Zorman, mesar
Zg. Bernik, pošta Cerkije pri Kranju.

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Sv. Petra c. 6.
Ceniki franco.

1 34

Parotovarna za milo, surovi margarin,
kristalno sodo in stearinske sveče
IGNAC FOCK v Kranju

255 32
priporoča:
milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadalje vse druge vrste mila, kristalne sode, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnice“,
telesne mlie ter vse druge pralne snovi.
Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odslej le Ciril Metod. mlie z goreno znamko.

„Ottoman“

papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

II 399-5

Slednjič

se je vendar izumila kamenu slična
varnostna masa, ki preprečuje drčanje jermena pri strojih
(ne zamenjati z različnimi adhezijskimi snovmi), ki se more rabiti pri vseh strojnih podjetjih, avtomobilih in mo-
tornih kolesih, 15 do 26%, prihranitev na sili, rabljiva pri železnih in lesenih kolesih. Triletno jamstvo.
Edino izdelovalno pravico za Štajersko, Koroško, Kranjsko, Istro in Dalmacijo ima
ŠTEFAN HITZL v Ljubljani.

2.03-3

Klavirje prvovrstnih tvornic

izposoja najceneje in
prodaja proti ceniku z
izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le narodna tvrdka.

Alfonz - -
- - Breznik

Gradišče štev. 11 (blizu
nunske cerkve).

Kot strokovnjak in
učitelj Glasb. Matice
opozarjam na trpež-
nost in blaglasnost
svojih instrumentov
ter priporočam zlasti
K. Heitzmannove
pianine, ki so ne-
prekosljivi.
Jamstvo 10 let!

Nedosežno
+ Najnovejša ame-
riska iznajdba +
Nigijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. K 4-60.
Cez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času
Nigijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pismene
znamke) mu pošlje diskretno in poštne
prosto, steer 50 vin. več, edina prodaja
+ H. AUER, tvornice za gu-
masto blago. +
Dunaj IX 2, Nussdorferstr. 3-0.

POZOR! POZOR! POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurja Jankovića naslednik

1640-18

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ulica št. 31

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje
raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novo
nabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

Razpošiljam kolesa

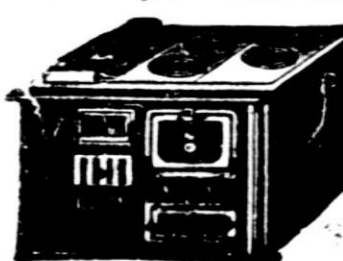

za štiri tedne na
poskušajo in
vpogled proti
povzetju. Posa-
mezni deli koles
čudovito poceni
in dobri.

Franc Dušek

tvornica koles, Opčno št. 80, ob dr.
železnici Češko. 422 31

Triumph-štedilna ognjišča

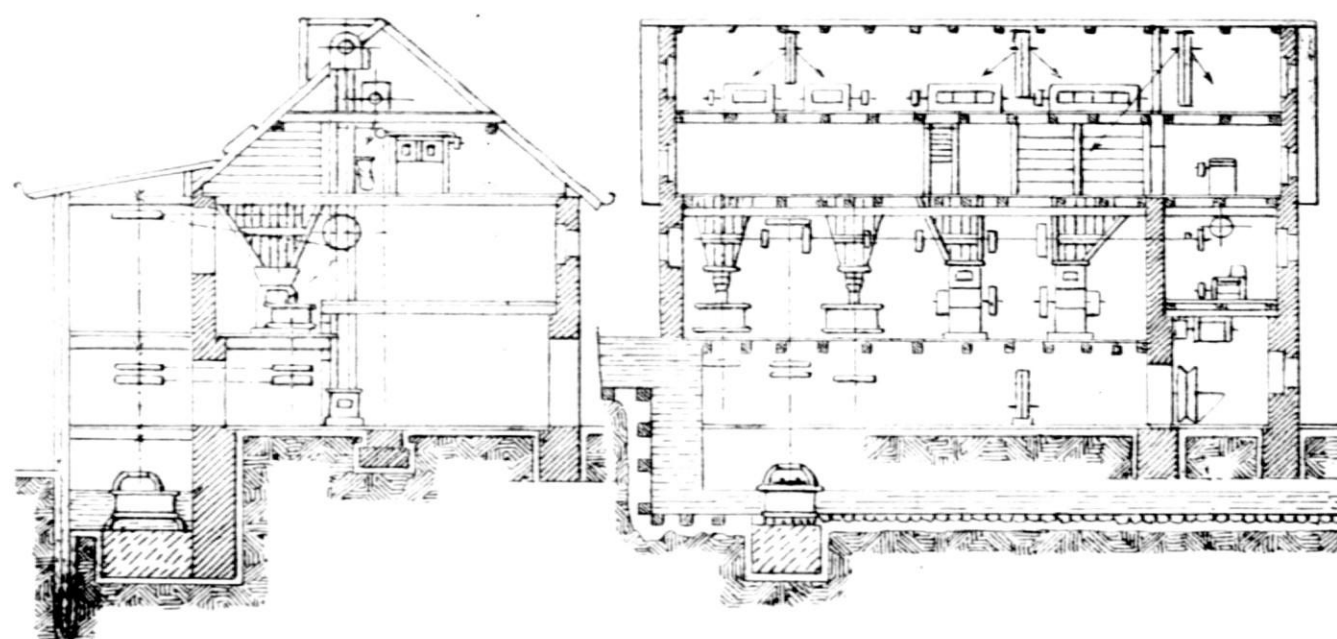

za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. dr. v
vsekarstni iz-
polnjeni. Ze 30
let so najboljša
primarna. Pri-
stojna tudi ko
najboljša na
trpežnosti izdelka. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kaverne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Blagov. katalog tranko proti doplačilu
marzli. 2506 11

Tvarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Telef. 19, Dunaj, Avstrija.

Josip Čretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag
v Št. Jurju ob južni železnici (Štajersko).

V ti stroki prvo podjetje
na slovenskem Štajerskem.
Razpošiljam na malo
in veliko vsakovrstne
potrebščine za mline
in žage po najnižjih
cenah.

Krasne reference!

Lep stavbni prostor

na katerem je že ves material za
zidavo, v bližini največje industrije
na Gorenjskem se prav pod ugod-
nimi pogoji prodaja. — Naslov pove
upravnistvo „Slov. Naroda“. 2995-2

Uničevalec sten Jing-Jing

23.5-10

obl var usmrti takoj vse stenice
z zalego vred. Nestrupeno, blago-
dišče, razkužujoče. Dobiva se v ste-
klenih po 60 h. zraven spadajoča
brizgalnica 20 h v 1/2 in 1 litrskih
steklenicah primerno ceneje in samo
v glavni zalogi

ANTON KANC

drogerija v Ljubljani.

Druga sredstva odločno zavračajte.

Generalna zaloga

Dunaj, XVIII. Gentzgasse
štev. 27.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tyrdko FRATELLI BRANCA v MILANO

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENČIOA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo
linliu; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zelaznika.

Betonsko podjetje

2731-5

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 73,

filijska na PEŠATI, pošta Dol pri Ljubljani.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamena: cevi, okrogle in ovalne, stopnice, (najelegantnejši vzorci,
brušene in polirane), mozaične, kakor tudi hidraulično stisnjene metalne plošče za tlakove cerkva,
vež, kuhinj, hodnikov, trotoarjev v raznih barvah in vzorcih; podboje, križe, nagrobne spomenike,
okvirje, postamente, balustrade, ornamente, facade itd. — Opozarjamo posebno na prekrasne plošče
iz umetnega marmorja (Carralith-patent) za prevleko sten v vestibulih, stebrov, najboljše nado-
mestilo naravnega marmorja vseh vrst za umivalnike, nočne omarice, kredence itd. Gospode intere-
sente, zlasti mizarke in stavbinske mojstre vabimo najljubneje, da si ogledajo na licu mesta blago.

Cenike in vzorce pošiljamo radi volje na zahtevo.

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late,
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, samotne plošče
za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takej brezplačno.

805 27

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
 Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 25
 priporoča svojo bogato zalogo
 16 34 novih in že rabljenih
VOZOV.

C. kr. priv. tovarna za cement
 Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
 priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
 enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev določene pred-
 pise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkrijujoči** dobroti kakor
 tudi svoje priznane izvrstne **pne.**
Priporočila in spričevala 2944-3
 raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Julija Štor
 Prešernovih ulicah št. 6
 Največja zaloga moških, damskih in otroških
 čevljev, čevljev za lawn-tennis in prisilnih
 gostinskih gospodarskih čevljev.
Elegantne
 in 2178 12
 jako skrbna
 izvršitev po
 vseh cenah.

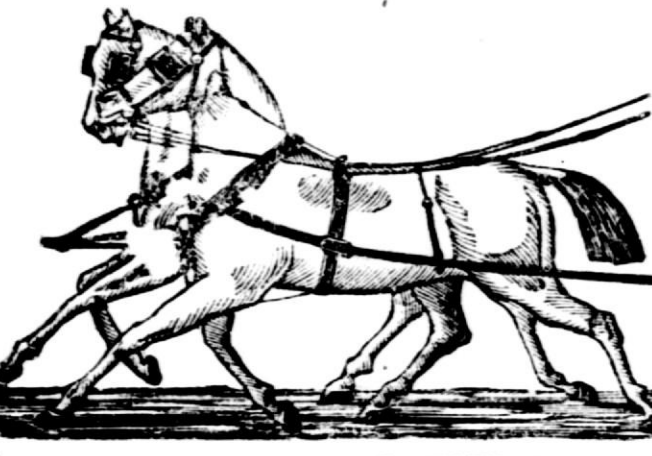
galanterijskim in norimberškim blagom
 ter drobnino. 3726-51
Največja zaloga mašnih in trgovskih knjig.
 Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za
 leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda
 mojo krasno kolekcijo, ki jo pošijem franco na gled.
 Ker mi je vsled ugodnih sklepov večjih množin blaga z največjimi
 tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizko ceno, se priporočam za
 cenjena naročila.
FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.
 Največji eksport in izdelovanje vseh vrst razglednic.

Ivan Jax in sin
 v Ljubljani
 Dunajska cesta št. 17
 priporočata svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši
Pisalni stroji, ADLER.

Najnovejša iznajdba.
Velik požar
 se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
 s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave,
 ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem
 položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.
 Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča: gasilna društva,
 Krško, Kostanjevica, Bohinska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bistrica,
 Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosje, Sora, Seteb,
 Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna Gorica, Stožice, Valta vas,
 St. Peter na Dolenjskem.
R. A. Smekal
Zagreb
 skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cev, pasov, se-
 kir, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih silov.
Odplačevanje na obroke.
 234-17 120 odlikovanj

A. Kunst
 Ljubljana
 Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
 lastnega izdelka za dame, gospode
 in otroke je vedno na izbero.
 Vsakršna naročila se izvršujejo točno
 in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
 jejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih
 naročilih naj se blagovni vzorci po-
 slati. 34

Fr. P. Zajec
 optik, urar in trgovec z
 zlatarino in srebrnino.
Stari trg 26.
 Popravila se izvršujejo
 točno in ceno.

JOSIP STUPLICA
 klesar in sedlar
 v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6
 Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
 — kakor tudi krasno opremljeno —
 kočije, druge vozove in
 : najrazličnejšo vprežno :
 : opravo :
 katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
 druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
 ščine kakor tudi že obrabljene
 vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
 ulice št. 5.
 Atelje za ortopedične aparate in
 bandaze.
 Galvanoplatiranje z električno silo.

Anton Krejči
 Ljubljana, Wolfve ulice št. 5
 priporoča svojo bogato zalogo
 najmodernejših, najfinišnih
kožuhovin,
klobukov in čepic
 Prevzema tudi vsa v to vrsto
 spadajoča popravila proti naj-
 nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
 vrstne kože divjadi in jih
 najbolje plačuje.
Blago ceno in solidno.

Ustanovljeno leta 1842.
Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža
Brata EBERL
 Ljubljana 343-83
 črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
Prodajalnica: * **Delavnica:**
 Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice št. 6.
 nasproti hotela „Union“. *
 Ustanovljeno leta 1842.

Slovenska tvrdka
Združenih čevljarjev v Ljubljani
 Wolfve ulice št. 14
 priporoča slavnemu občinstvu svojo lastno **konfekcijo vseh vrst**
 obuval od enostavnih do najmodernejših sedanosti.
 Ker ima društvo že več let lastno **zalogo surovin**, pripo-
 roča tudi **izdelovanje raznih naročil** točno po meri in okusu,
 kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525 19
 Popravila se izvršujejo točno in solidno.

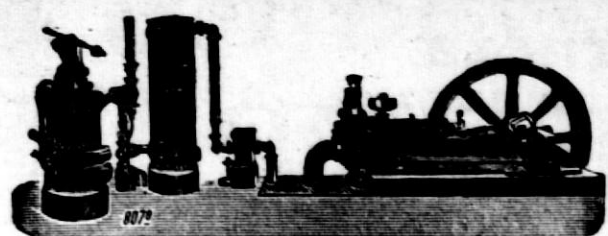
Veletrgovina z železom
„Merkur“ 1858 21
Peter Majdič v Celju
 se priporoča cenjenim odjemalcem.

Pozor! Pozor!
Nova modna trgovina za gospode in dame
 Ljubljana **Peter Šterk** Ljubljana
 Stari trg št. 18
 se priporoča slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raz-
 nega modnega blaga.
 Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmoder-
 nejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, no-
 gavic, ovratnikov, kravat, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov.
 Otročje obleke, svile za bluze in nakite, svilni frakovi,
 baržuni, voženine, posamentirje, borte, čipke, čipkasti
 ovratniki in vse potrebščine za šivilje.
 Velika zaloga najnovejših 1595-14
 moških klobukov, čepic in slamnikov.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v
New York
 Cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
 WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
 Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
 Natančen, samski potnik in veljavne vomo listke na parnike „gori navede-
 nega parobrodnega društva“ kakor tudi listke za vse proge ameriških tele-
 grafnih dobite v Ljubljani, kjer edino le po:
EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
 nasproti občnani gostilni „pri Starem Tilerju“.
 Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota.
 Vsa pajasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
 čno. — Postrežba poštena, resna in solidna.
 Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Kalifo-
 rnijo, Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
 društvo posebno ugodno in uredno ceno čez celoten svet. Odhod na to
 progi iz Bremna vsakega meseca. 3270-51
 Tu se delujejo po tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta.
 kakor: Brazilijo, Kuba, Sumatra, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Specialna tvernica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“

v senci 8718 44

z napravo za sesalni plin
za kurjenje s rjavim premogom, fu-
siškim ali plinovitim koksom, kauma-
sitom ali ogljem.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno trdka
D. S. Fakin kot zastopnica za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, benzol, petrolin, karbonol.

Poštne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 135.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 3/4 % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka.

2-34

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Prva borovska orožnotvorniška družba

Peter Wernig

dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem.

C. kr. dvorni dobavitelj iznajditelj in izdelovalec »Triumph Rifle vrtanja« in »Wernigovega univerzalnega vrtanja« z najgostejšim, neprekosljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah.
2744—11 P. n. lovem priporoča svoje

izdelke prve vrste in pa kakor pero lahke tricevke, kratke
lovske puške, dvocevke za šibre in krogle, risane dvocevke
(Bocksgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke puške in pa
Wernigove stříceve puške.

Novost! Priporočani svoje puške za kroglo, kaliber 93 mm, preizkušene na
različne strele. Kot največjo novost za dvocevke za šibre in krogle
priporočam patrone z nikljastim plaščem 93 mm s svinčeno oštjo
in 93 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko.

Odlikovan s zlato kolajno v Pa-
rizu 1884 in s zlato kolajno in
krstikom v Londonu leta 1885

Ant. Presker

krojač,

34

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča

svoje velike zalogo gotovih oblik
za gospode in dečke, jopice in
plaščev za gospe, nepremičljivih
havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

Mestni trg št. 14

polag Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča

klobuke

in slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.
Postražem točno.

Vsak dan svež

sladoled

in
ledena kava

se dobi

v sladličarni

J. Zalaznik

Starl trg št. 21.

Izvrstnega vipavskega vina

lastnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, zanesljivo čisto
napravljenega, imam oddati. — Gospodje, ki hodite sami kupovat vino v
Vipavo, ogledajte se radi pokušnje v moji hiši v Vipavi št. 44, tik graščine,
drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hehtolitrov) se
ne oddaja. — Cene po dogovoru. 2141—12

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Starl trg št. 1.

**Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO**

s modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda *

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland
ki ohranjujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo
med Antwerpenom in Novim Yorkom je enačnost,
isbna hrana, vlijudna postrežba in spalnice po
govoru urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za-
sakega potnika eminentnega pomena, ter traj-
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
nepoldne. 17—34

Naši parniki vozijo tudi na mesec po vo-
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.

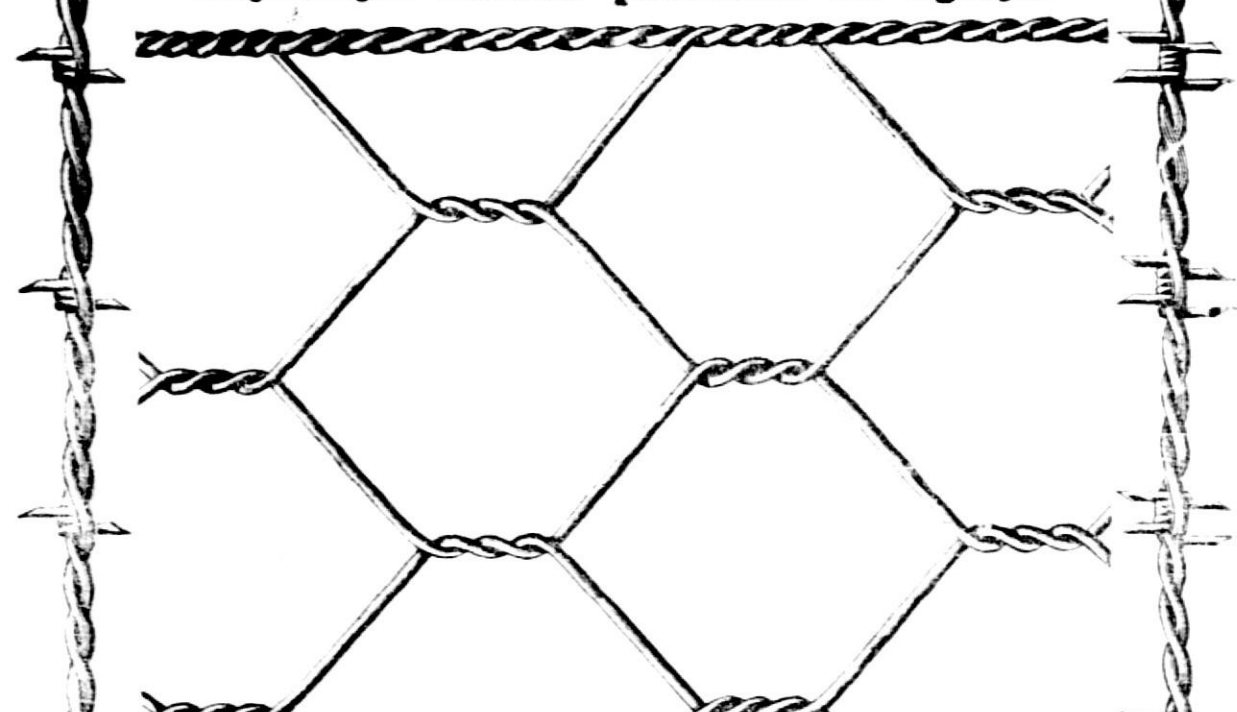
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odsej 26

od učnega kolodvora na levo pred znanu gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Najcenejše žičaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žicaste ple-
tenine posebno pripravne za
ograde parkov za divjačino, vinogradov, drevesnic itd.
za varstvo proti zajem, za pasje obore, v varnost proti
toči, za fazanarije, ptičnike in kietke, najboljše žicevje
za igrališča lawn tennis, do treh metrov širokosti v
zalogi, za Rabilzeve stene, Monirjeve gradbe itd. itd. itd
Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz
različno debele žice, ki se šile po spletenju pocirka v
ognju in zatorej ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice na-
pravljenе pletenine. Tudi bodečo žico za ograje v ognju po-
cinkano in različnih debelosti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.

tvornice za sitarsko na Dunaju, Mariahill
in klobučevin. blago in v Pragi-Bubna.

Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železrino.

Specialiteta: patentni mački za sneg
iz pocinkane železne pločevine. 1551 15

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

344—34

trakov z napisi.

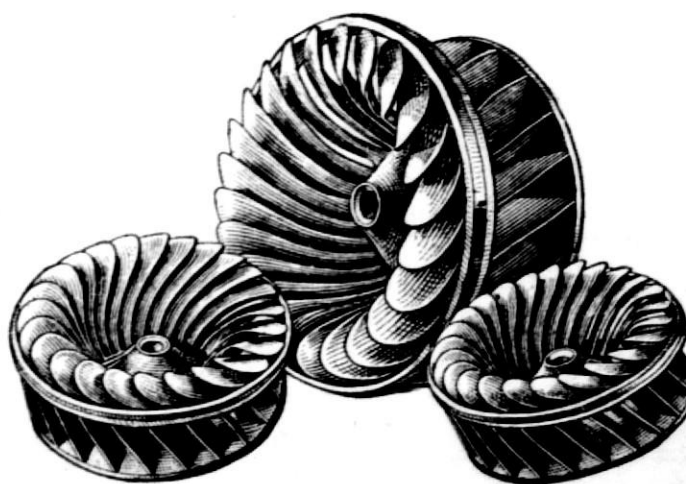
Zunanja naročila se izvršu-
jejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

A. Žabkar v Ljubljani

Dunajska cesta št. 42.

**Železolivarna, tovarna za stroje
in ključavničarska dela.**

Priporočam se v izdelo-
vanje, napravo in popravo vseh
v mojo stroko spadajočih pred-
metov: raznovrstnih strojev,
priprav za mline in žage,
moderne Francis-turbine za
vsak padeč in množino vode,
kakor tudi transmisij za vsako
industrijo. Izdelujem tudi naj-
različnejša dela iz litega in
kovanega železa, in sicer križe,
kotle, peči, klopi, stebre,

trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije
kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in
ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelivode in
štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd.

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tovarniških cenah.

4693—11

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

13—34

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških
strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boek s Krup-
povimi ovmi za breadimni smodnik.

Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Gramofoni!

Ceneje kakor povsod drugod, plačilo po potrebnosti, popravila predelave starejših in novejših in vseh drugih glasbil izvršuje solidno in poceni

Ivan Franz

Marije Terezije cesta št. 26 (stara šolska mitnica) 30:9-2

Proda se

vsled nagle smrti lastnika mehanična mizarska delavnica

na vodno silo v zelo prometnem kraju na Gorenjskem.

Pojasnita daje pisarna Blazija Kamenska v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4. 2982-6

Puške:

Lancaster od . . . K 26-
 Flobert " " " 8-50
 Pištole " " " 2-
 Samokresli " " " 5-
 naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik franco
F. Dušek, Opočno 76
 ob državni železnici, Česko. 1501-9

Oklic.

Daje se v splošno vednost, da se na

stavata poročiti: 1. Irgovec Henrik Juri Oton Schneider, stanujoč v Beli peči na Gorenjskem, žena, sin v Ludwigsburgu umrlega profesora Henrika Schneiderja, nazadnje stanujoč v Schwabisch-Hallu in njegove sestre, žene rojene Kotzel, stanujoče v Stuttgartu.

2. Lujza Avgusta Hütter, brez posebnosti, stanujoča v Gross-Salze, hči tvojčarja Johana Hütterja, stanujočega v Gross-Salze, žene umrle soproge Henriete rojene Hütter, nazadnje stanujoče v Monakovem. Objaviti se ima ta oklic v občini Gross-Salze in v listu »Slovenski Narod«, ki izhaja iz Ljubljani, Avstrija.

Mrežniti, na zakonske zadržke opirajoči, govori naj se prijavijo v dveh tednih po podpisnem. 3:93

Gross-Salze, 17. avgusta 1909

Prvi uradni kralj poročnega urada v Gross-Salze.

V zastopstvu: Rückriem.

2-4 krone na dan stalnega zaslužka.

Iščemo za prevzete pletenega blaga osebe, ki bi na našem stroju delale doma za naše podjetje. Predznanja ni treba. Pouk zastoj. Odaljenost ni zapreka. Z majhnimi nabavnimi stroški gotova eksistenca. Pismo jamstvo za stalni zaslužek. Lahko in ugodno delo ob vsakem položaju. Zastojanje vse-kakor naš prospekt. 650 f5
 Domača industrija trikotaje, Zagreb, Ilica 98/13.
 Naša zastopnica v Ljubljani je gospa Ivanka Murmayer, Sv. Petra nasip št. 67.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila

6 solidno in ceno. 2954

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

G. Skrbic

Zagreb, Ilica št. 40

priloga svojo veliko in razširjeno tvornico

žaluzij
 iz desic, železnih in lesenih rolojev za okna in prodajnice po najnovejšem sestavu
 Vse vrste lesenih, tka-nih in platnenih 20

olet iz različnega platna, satena, damasta, ripsa itd.
 Nova patentirana peresna držala.
 Novo skladišče vsake vrste oboj.

Izkušenega 3050-3
 ključavničarskega pomočnika sprejme takoj Jakob Preželj, vedovodni inštalater in ključavničar v Novem mestu (Belonjsko.)

Brivnica

brez konkurence, dobro idoča, ki obstoji že več let, v lepem prometnem trgu, kjer se nabaja o. kr. okrajno glavarstvo in vojaštvo, se takoj proda radi družinskih razmer. 2983:3
 Naslov v uprav. »Slov. Naroda«.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 452-19

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

SODI

prav močni za vino pripravljeni, en del od žganja, v obsegu

od 1 56-70 od 1 180-250
 " " 100-120 " " 250-450
 " " 120-180 " " 500-700

naprej sodi za vrati od 800, 900, 1100, 1200, 1500, 1800, 4000 in 5000 i se dobe po prav nizki ceni pri trdki

M. Rosner in drug

v Ljubljani 295 85

poleg Koslerjeve pivovarne.

Vinko Majdič

valjni mlin v Kranju (Kranjsko)

Največja proizvodnja priznana najboljših pšenčnih mok in krminih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšenčnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. 3939 42

Zastopstva in za oge:
 V Ljubljani, Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Splitu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevu in Pulju.
 Brzjavi: Valjni mlin, Kranj.

Tacitol

najboljša zobna tinktura sveta zobnega zdravnika

A. Schweigerja.

Dobrota za človeštvo. Nič več zobnih bolečin. Vse drugo pove popis, pridejan vsaki steklenici.

Steklenica stane K 1.60.

Zunanji naročnikom najmanj štiri steklenice se pošilja voda poštne prosto.

Dobiva se v lekarnah:

Bohinc, Piccoli, Mayr, Trnkoczy, v drogeriji Kanc in po vseh večjih trgovinah. 1751-17

Naboljši kosmetičski predmeti

za olepšanje polti in telesa so:

Ada milo po 60 h, " cream po 1 K,

za gojitev zob in ust: " Menthol " ustna voda po 1 K,

zobni prašek po 60 h, za ohranitev in rast las: " laka voda po 1 K,

laka pomada po 1 K.

Ti izdelki "Ada", ki so oblatveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Cizmar

v Ljubljani.

Kupujte skupno to domačo izdelke!

Zajamčeno pristen 3003 3
cvetlični med
 kg po 2 kroni. Raspoloža od 8 kg. naprej po poštnem povzetju Dina Bauer, Milsitz, Moravske.

Dognano je

in vsak bolnik že ve, da dandanes elektriciteta v zdravilstvu zavzema prvo mesto, žal, da še premnogi bolniki ne vedo, da eksistira že električni

životni aparat, s katerim se pripravno lahko vsak doma električno trizira in katera učinek je sijajno preizkušen pri veliko boleznih, n. pr. nervoznosti, revmatizmu, boleznih v glavi in krstu, žolčnih in črevesnih nepravilnostih, slabosti srca, ohromelosti in osiabljenosti vseh vrst.

Premnogo zahvalnih pisem, originali v naši ordnaciji potrjuje to sijajno. O tem radi damo vsakemu bolniku brezplačnega posajnila, pošlje naj samo zdojni kupon na našo ordinacijo, nakar mu takoj gratis in franco pošljemo svojo ilustrirano 64 strani obsežno 3085

brezplačno knjigo razprave o moderni elektro-terapiji.

Elektro-terapevtska ordinacija Dunaj, L. Schwangasse 1, Mezzanin, Abt. 1 s 2.

22. VIII. 1909.
 Kupon za brezplačno knjigo.
 Na
 Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, L. Schwangasse 1, Mezzanin Abt. 1 s 2
 Prosim pošljite mi knjigo:
 „Razprava o moderni elektro-terapiji“
 gratis in franco pod zaprto kurto.
 Ime:
 Naslov:

Pristni kranjski lanenooljniati firnež

Oljnate barve v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci in papir za vzorce.

Šaki pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej (hit) priznane in strokovno preizkušene najboljše.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips) za podobarje in za stavbe.

Čopiči 219-64 domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priloga

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežov, lakov in steklararskega kleja. Zastojanje cenite!

Dva 3071 2
čevljarska pomočnika
 za močano delo, novo in staro, zbito in živano sprejme takoj

Ivan Zamljen

Kongresni trg št. 13 v Ljubljani.

V najboljšem obratu stoječi

mlin in 3046 3
pekarija

v industrijskem kraju Koroške se pod ugodnimi plačilnimi pogoji izproste roke proda.

Vprašanja pod „Mlin in pekarija“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Pozor! Pozor!

Pavel Rocco Rovinj Jstra.

Ustanovljeno l. 1826

priloga svoja

VINA

lastnega pridelka 2927-6

za gostilne in restavracije

ter

fini namizna vina

po zelo nizkih cenah

na drobno in debelo:

Postrežba hitra. — Vzorce na zahtevo takoj.

Ugodena kupostankov
 40 metrov cefira, barhenta, flanele, ovala itd. lepo razdeljenih v kose od 1 do 8 metrov pošilja po povzetju
za 18 kron
 vrljo znana izvozna trgovina
V. J. Havliček a brata v Podčrbradeh
 2927-6 Narodite takoj
 Priporočilo 852 16
 Vaše blagorodje!
 Vašo cenjeno pošiljatev smo obdržali z največjo zadovoljnostjo, hčemo ostati še nadalje Vaši odjemalci in priporočati Vašo cenjeno firmo svojim znancem. J. V.
 Frydek, 14. januarja 1908

Oskrbnika in knjigovodjo

za industrijsko podjetje združeno z majhno kmetijo, lico zanesljiva, domača tvrdka. Dotičnik mra biti večš popolnoma slovenskega in nemškega jezika in dvostavnega knjigovodstva, mora biti energičen in samostojen oskrbnik z odličnimi izpričevani. Ako je njegova žena dobra kuharica, lahko prevzame gospodinjstvo. — Plača po dogovoru. Kavcije je položiti najmanj 1000 kron. Služba se za stalno odda po preteku trimesečne poskusne dobe, proti večletni pogodbi.

Lastnoročno pisane ponudbe, opremljene s prepisi izpričeval, je vložiti pod „Stalna služba“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2785-8

Svoji k svojim!

Velika zaloga

juvelov, zlatnine, srebrnine različnih ur in očal.

Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zaprisoženi sodnijski cenilec. Ljubljana, Wolfve ulice 3.

Pozor! Brivci! Pozor!
 Dobro idoča 3072 2
brivnica

se pri takojšnjem plačilu takoj proda. Mesečno se zasluži 200 K. Dotičnik, ki jo namerava kupiti, lahko sam nekaj časa pri meni dela, da se prepriča, da se v resnici toliko zasluži. Več pove uprava. „Slov. Naroda“.

Pozor!

Na prodaj je 2 in pol joha velika

žit postaje žitovnica na Gorenjskem jako pripravna za zgradbo

restavracije ali hotela, ker ta kraj zelo napreduje. 30 0-2

Več se izve v gostilni pri Gašperju v Mostah

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 3081

priloga in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno, trgovinsko in gostilniško osebo za Ljubljano in zunaj.

Izbira različnih služb, zlasti za ženske.

Potnina tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znakom za odgovor.

Prosi se za natančni naslov.

Zastonj! Vzorce in ceniki!

Tucat 50:100 cm vel. damastne bris-

salke sec. vzorec, čisto platno. K 8 —

Tucat 48:10 cm vel. cvilhaste bris-

salke, čisto platno. » 4 40

Tucat 54:120 cm vel. dvojnodamastne brisa-

če, sec. vzorec, čisto platno. » 14-

Kos tkanine, 82 cm šir., 23 m dolg, pripraven za životno in posteljno

perilo. » 11 50

Jedilna garnitura za 6 oseb, čisto platno, 140 cm vel., servite 60:60

Tucat brisalnih cunj, čisto platno, 60:70 cm. » 5 50

78 cm široko laneno platno, pristna platnina 1 m. » —80

6 rjuh, platno, 150:200 cm. » 13 20

6 rjuh, platno, 150:225 cm. » 15-

40 m brezhibnih ostankov kanečasa, oksforda, cefirja, potisk. cef. » 15-

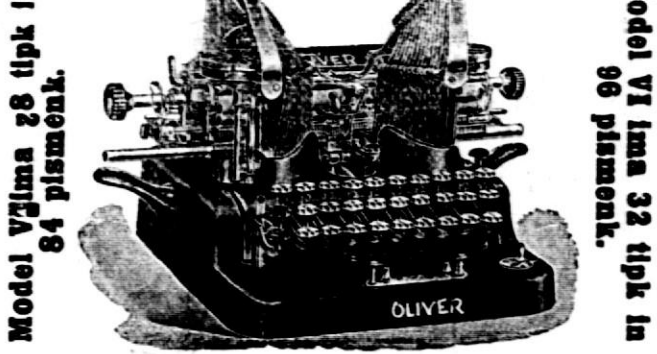
Razpošiljanje po povzetju. — Neugajajoče seveda vrnem nazaj. 3084-1

BERTHOLD HOCHBERG, tkalca,

Kostelec Čerovec, Krkonoski (Česko).

Najboljši pisalni stroj sedanjosti

je priznано 2721-9

stroj Oliver

s takoj vidno pisavo, pripravo za črtanje in rastriranje, tumbulatorjem in najboljšo uredbo za slovenski jezik.

Kataloge razpošilja na željo zastonj in poštne prosto.

Generalno zastopstvo za jug monarhije

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20,

kjer se stroji Oliver lahko vsak čas pogledajo in poskušajo.

Zaradi uvedbe

„Oliver“

brzopisalnega stroja z vidno pisavo (oklepni model)

so bili tile stroji izločeni in se oddajo prav ceno: 3056-5

1 stroj Underwood (dobro ohranjen)

2 stroja Smith-Bros (dobro ohranjena).

Ogledajo se lahko pri generalnem zastopstvu Oliver za jug monarhije

Ljubljana, Miklošičeva c. 20

3079-2

Pozor! Samo pristne, črevo razkužujoče, antiseptične
prašičje kapljice „Sussanol“
z varstveno znamko obelisk so uspešne in varujejo izgube.
Dobivajo se pri edinem izdelovalcu 1930-15
P. Birnbacher, lekarna „pri obelisku“. Lastnik: Viktor Hauser v Celovcu.
1 steklenica 1 K, 10 steklenic 8 K.
Gosp. P. Birnbacherju, lekarna „pri obelisku“ v Celovcu.
Bodite tako prijazni in pošljite mi 25 steklenic kapljic proti prašičjim boleznim
kapljice so izvrstne; še nisem imel nesreče pri prašičerji, odkar mam te kapljice.
S spoštovanjem Ivan Leskoschek, gostilničar
Wirtstein, Spodnje Stajersko, dne 2. julija 1906.

Opole in lažne kopeli kopališče Stubica
na Hrvaškem.
Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.
Vreli 53° C toplote in lažne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina
reuma, ischias, dajajo ženskim boleznim, kroničnim katarjem, eksudatov, živčnih boleznim,
bolezni, prebolezni. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakemu onemu v Fran-
ciji. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica
Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.
RAZPIS NA TRGIVITELJA.
K 1—naprej. Pojasnila in prospekte daje **Kopališka uprava kopališča**
na ob Hrvaškem. Pošta Zabok. Brojerna postaja Stubica. Postaja za
interurbani telefon. 15 0—36

Tvornica strojev,
železo- in kovino-
livarna, kotlarna
G. Tönnies
Ljubljana. 2019 4
Turbine Francis-sistema takoimenovani brzi, normalni in počasni su-
kati z 80° učinka z ameriško regulacijo.
Kotlarna. Parni kotli vseh sistemov, preizganci (Überhitzer) in ogrevala
(Vorwärmer) itd.) za obdelovanje lesa in za naprave žag najnatančnejše
Usakovrstni stroji tudi največjih konstrukcij
Transmisije železnice na žično vrv za prevažanje blaga.

Razpis služb.
Pri podpisnem naznanstvu je spopolniti več provizoričnih mest
železnih užitninskih uslužbencev
(dacarjev)
Letnimi plačili po 1040 K (namreč s plačo 800 K in dejalnostno do
v izmeri 30°), vsakratne letne plače) ter s pravico do 3 triletnic in
pultenit po 130 K, tako da po zadovoljivo dovisenih 9 službenih letih
prejemki 1430 K, po dovisenih 29 službenih letih na 1950 K. Poleg
dobivajo namenske na samostojnih mestih tudi **prosto stanovanje** in
letnih 84 K. Posebno sposobnim in marljivim uslužbencem dajejo se
osebne doklade po 200 do 500 K na leto.
Prosilo, si so poleg ljudske šole dovisili tudi n. žje razrede kake
je šole ali katikano primarno strokovno šolo imajo prednost in se takoj
v službo lahko uvrste na drugo stopnjo prejemkov, (letnih 1170 K,
Ljubljani 1260 K).
Prošnje za vsprejem, ki naj se pišejo lastnoročno od prosilcev, je
v delni odbor v Ljubljani, vložiti pa pri **nadzorništvo de-**
želah naklad v Ljubljani
do 15. septembra 1909.
Prošnja je priložiti: 1.) rojstni in krstni list; 2.) zdravniško spi-
se, da je prosilec povsem zdrav in krepek za vnaajo službo; 3.) spriče-
je, da je v službi v celoti zadovoljen; in 4.) zadnje šolsko spričevalo.
Nadzorništvo deželnih naklad
v Ljubljani, dne 12. avgusta 1909.

Naznanilo in priporočilo.
P dpisana vljudo naznanjam, da sem se **preselila** z dnem
1. avgusta v občezano 2031-3
restavracijo pri „Zlati ribi“
ter se tem potom zahvaljujem vsem cenjenim gostom in sploh slav. občinstvu,
ki so me podpirali v dosedanj
restavraciji pri „Levu“
ter se vljudo priporočam v zanaprej v svoji novi restavraciji in zagotavljam
vsem cenjenim gostom, da se bodem vedno in vsakem času potrudila postreči z
dobro gorko in mrzlo kuhinjo, s svežim marmeladnim pivom v
sodih in steklenicah, radlje bodem točila pristna vina, kakor pristni do-
lenjski celček iz Gidove peči, štajerski rizling ter razna
litraka vina
Abonenti se sprejmejo na hrano.
Vsak dan sveži raki.
Za obilen obisk se najvljudneje priporoča
Beti Pilko (Kos).

Kijačavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip šte. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmernne. Popravila se
točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinojših
otroških vozičkov
in navadne do najfineše
zime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem

Jos. Rojina
krojač prve vrste
Šelenburgove ulice št. 5
nasproti glavne pošte
konkurira z največjimi tvrd-
kami glede **linega kroja**
in elegantne izvršitve.
Tvernska zaloga najf. angl.
in franc. specialitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji
k svojim!

Ciril-Metodove drože
Te **žitne drože**, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekom, trgovcem in
slav. občinstvu. Pročaja jih
v korist **Ciril-Metodovi družbi**
po nizkih cenah samo
Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladzrne ulice št. 17 in
Rečne ulice št. 5.
V korist
Ciril-Metodovi družbi!

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradšču
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.
Ekspert v vse dežele.
Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **plavine**,
klavirje in harmonije tudi samo-
igrane
za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.
Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno
in računajo najceneje. 1706 1
Največja tvornica na Avstrijsko jugu.

Kupujte in zahtevajte edino le
Ciril in Metodov čaj
v zavitkih po 10, 20, 30, 50 in 70 vin. 2891-3
ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda.
Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na dobelo
v Ljubljani. Rožna ulica št. 41

Skrivnosti harema
ni tako zanimiva kakor naših tkanin in pavolnin vzorci cefirja, damasta,
kanefasa, platin, oksforda itd.
Poizkusite enkrat!
in naročite 6 ruh, beljenih, la, brez šiva, 150/200 cm vel, K 13 50.
Tkalnica Bratje Krejcar, Dobruška 9181, Češko.
2330 10 Vzorci vsega blaga gratis in franko.

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in **Pozor!**
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih
nagrobnihi spomenikov
iz črne, zelene granita, labradorja in belega karar-
skega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzajem
in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkevna
in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike
po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.
Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem 1478-15
IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Izvolite pisati po vzorce!
V. J. Havliček in brat v Poděbradech
(Kralj. Češko.)
Izvozna hiša modnega in manufakturnega blaga.
Priporočamo v izvrstnih kakovostih:
Modne blagove — sukna
Jesen 1909-1910 Zima
Barhate. Flanele. Opreme za neveste.
Vzorec franco.
1 zavoj 40 m pralnih ostankov
okusno odbranih 18 K franko po
povzetju. Od teh se vzorci
ne pošiljajo. 776 27
Najboljši nakup!

Pozor kolesarji!
Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-52
Puchova kolesa
Puch-„Special“ K 150
„Curier“-kolo K 115
Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve
Najnovejši živalni stroji od
66 K naprej.
Za prekuovalce ista cena, kakor
v tovarni.
Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.
Ceniki zastoj in poštne prosto.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec v Ljubljani.

Največja narodna
KONFEKCIJA
za dame, deklice, dečke in novorojenčke
M. Kristofič-Bučar
v Ljubljani, Stari trg št. 28
priporoča 3927-44
krasne BLUZE v težki
svili, volni in drugem modnem blagu
najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otroške oblečke, kratke
oprave, prodajamo, vsakratno perilo in druga oblačila. Najfinejša
otročja kapice, klobučke, plaščke, pariške modre, negavice,
rokavice, jopice in druge pletenice. — Fine savršenice
zarnice, ovratnike, srajce in druge perile za gospode.
Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.
Cene radi male režije brez konkurence.

Patentirano v 30. državah.

Leto in huda zima je pokazala, da presega glade trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovenske **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnostam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1653-35

M. Kristofič - Bučar

Stari trg št. 28

prodaja radi preosnovitve trgovine vse konfekcijske blago, posebno bluze, krila ter otroške obleke po zelo znižani ceni. 2934-7

**! Ravno izšle nove dvo-
stranske slovenske plošče!**

Cena 4,- krome in po 2 K 50 vin.

**Velika zaloga
gramofonov
od 25 kron naprej.**

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato
zahtevajte takoj brezplačno !!

**cenike gramofonov
in raznih plošč.**

Fr. P. Zajec

urar in optik 2832 7

Ljubljana, Stari trg 26.

Anton Leutgeb,

33 rekavičar in bandažist. 34

Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.

Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glaz, namiznih in vojaških rokavic.

Izdelovatelj
kilnih pasov.
Vsa kirur-
gična dela.
Zunanja na-
ročila točno.
Cene nizke.

Naprave za dolganje vode

za visokoležeča mesta,
kmetiška slišča, vile,
graščine, vlastin stva,
gradove, tvornice, parke
in vrtno naprave. Inšta-
lacija kompletnih naprav,
vstevši koplišča, hišne
napeljave, klozete,
fontene, samodelne
napajalnike za živino
ognjegasne naprave
itd. gradi naj-
večja slovan-
ska firma mo-
narhije

Anton Kunz

c. in kr. dvorni dobavitelj Hranice, Morava 697

Prospekti gratis in franko 28

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim
in galanterijskim blagom
na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: :: obleke itd. :: ::

3558 39

Podjetje betonskih stavb

Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke
Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo.
Zastopnik svodov patent „Thru“.

4518 87

Največja zaloga
moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1157 47

Klobuke slammike
cilindri in cepice
v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
priporoka
IVAN SOKLIČ.
352 34
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečevanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365-34

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,

z jamstvom za nje trpežnost skozi 5 let

iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani

in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči

pri **J. KNEZU v Ljubljani.**

166-18

Zacherlin
pomaga čudovito kot nede-
sežni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

